

Z A T U R D A G, den 7den AUGUSTUS, 1824.

Publikatie.

Wij GODERT ALEXANDER GERARD PHILIP BARON VAN DER CAPELLEN, Groot-Kruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Ridder der Orde van St. Anna van de eerste Klasse, Secretaris van Staat, Lid van de Ridder-schap der Provincie Utrecht, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, mitsgaderen Opperbevelhebber van Zijner Majesteits Land en Zeemagt Beoosten de Kaap de Goede Hoop.

dan alle de genen die deze zullen zien of hooren lezen, Saluti doen te weten:

Volkeren, van Amboina, van Leij-Timor, van Hitoe, van Oma, van Honinoo, van Noesja-Laut, van Ceram, van Boero, van Amblauw, Manipa, Kelang, Bonoa, en Goram, en van de verdere eilanden hierom gelegen!

Toen Wij voor acht jaren Ons Vaderland en Onzen Koning verlieten, om in Zijnen naam de uitgestrekte landen in deze zeeën gelegen, te regeren, ontvingen Wij reeds van Hem den last, om bijzonder ook uwen toestand te onderzoeken.

Hij wilde, dat Wij ook u deelachtig zouden doen worden der zegeningen, die alle volkeren onder Zijne heerschappij genieten. Hij wilde ook voor u een weldoend vader worden, zoo als Hij voor alle Zijne onderdanen is, onder welken gij het geluk hebt te behooren.

Veel was er voor Ons te doen, om aan Onze bestemming te beantwoorden. Wij hebben echter uwe belangen daarom niet uit het oog verloren, maar door anderen doen onderzoeken, wat voor uw geluk, voor uwe rust, en voor uwen voorspoed gedaan kan worden.

Thans zijn Wij zelf in uw midden gekomen, en deze komst moet u allen reeds een waarborg zijn geweest voor de belangstelling, welke Wij voor uwe welvaart en de welvaart uwer kinderen gevoelen.

Wij hebben Ons door eigene oogen willen overtuigen, of de berigten die Ons, op Onzen last door anderen gegeven zijn, en of de meening die Wij zelf, Ons van uwen toestand gevormd hadden, met de waarheid overeenstemden.

Wij hadden gewenscht, dat dit anders ware geweest: maar Wij hebben, tot Ons diep leedwezen, uw lot beklagenswaardiger gevonden dan Wij Ons hadden kunnen voorstellen.

Gij zijt arm, terwijl de Voorzienigheid de rijkste voortbrengselen aan uwen grond geschonken heeft; gij zijt afhankelijk van alle andere volkeren, terwijl gij de vruchten van eigen vijlt en nijverheid niet hebt leeren kennen; gij sijt uwe dagen in onrust, in gedurige twisten en oneenigheden onder u zelven en met uwe naburen, om dat gij de weldaden van rust, regt en regtvaardigheid niet kunt waarderen; gij haat en mis kent het wettig gezag der hoofden, uit uwe oude geslachten gesproten, om dat hunne belangen niet de uwe zijn; gij onttrekt u aan de regering der wetten, om dat gij derzelver beschermend vermoegen niet weet op prijs te stellen.

Gij drijft eenen gevaarlijken en schadelijken stuikehandel, om dat gij de veiligheid en voordeelen, van eenen vrijen handel niet hebt ondervonden; gij hebt eenen afkeer van allen arbeid, om dat gij het denkbeeld van dwang en verplichting daar van niet kunt afscheiden; gij zijt ten prooi aan de roofzucht der lasthartigste volkeren, die uwen moed en uwe krachten zouden vrezzen, zoo gij eensgezind uw have en goed, uwe vrouwen en kinderen wist te verdedigen.

Menigvuldig en groot zijn deze rampen! vele oorzaken hebben daartoe bijgedragen, waaraan echter gij zeven grootendeels onschuldig zijt. Wij weten dat, en zullen dit den Koning, uwen en Onzen Heet doen vernemen. Wij zijn dan ook niet tot u gekomen om u te bestraffen, maar om u te beboeten en te redden.

De middelen die daartoe noodig zullen zijn, vorderen eene langere overweging dan Wij in dit oogenblik, gedurende Ons kortstondig verblijf in uw midden, daar aan kunnen besteden. Het geen echter Onze hand nu reeds dadelijk te doen vindt, is reeds voor u, door Ons gedaan, of zal terstond geschieden, op dat gij onverwijld de vruchten daar van moogt inoogsten.

Uwe nagelboomen, die gij thans uwe zorg niet waardig acht, om dat zij uwe moeite en arbeid daaraan besteed, niet beloonden, zullen reeds dit jaar, dierbaar voor u worden, door de meer zekere en grootere voordeelen, die gij en uwe Hoofden daarvan zult hebben.

Zonder arbeid kunnen menschen noch maatschappijen bestaan. De arbeid die nuttig is, moet echter loon en belooning hebben. Wij zullen geen nutteloos arbeid van u vorderen, en geen arbeid onbetaald laten.

De negorij-diensten die gij verrigten moet, zijn in het belang van u zelf en van uwe vrouwen en kinderen. De arbeid die het Gouvernement van u zal vorderen, zal u reeds nu een dubbeld loon opleveren van het geen gij thans geniet, op dat dit u tot vrijwilligen arbeid aanmoedige. Waar eenmaal vrijwillige arbeid gevonden kan worden, zal geen gedwongen arbeid meer bestaan.

De leverancien die het Gouvernement vooreerst nog van u zal vergen, zullen reeds van dit oogenblik af aan voor u gemakkelijk en voordeliger gemaakt worden. Men zal niets om niet van u verlangen; alles zal aan u, tegen billijke en redelijke prijzen, betaald worden, op dat gij uw eigen voordeel daar in leert kennen, en ook daardoor de lust tot vrijwilligen arbeid, in u opgewekt worde.

De Hongie die zoo lang en zoo zwaar op u gedrukt heeft zal slechts de herinnering van geleden rampen bij u overlaten; zij zal van dit oogenblik af aan niet meer bestaan en voor altijd vernietigd zijn. Gij zult voortaan uwe woningen, uwe vrouwen en kinderen niet meer behoeven te verlaten dan om dezelve en uwe naburen tegen uwe en hunne vijanden te beschermen. Het Gouvernement zal u daartoe zijne bescherming verleenen en de middelen tot zelfverdediging aan u gemakkelijk maken.

Ook in de nieuwe wetten en voorschriften die Wij u geven zullen, zukt gij de bliken Onzer bezorgheid voor uwe welvaart ontdekken. Gij zult daarin uwe aloude instellingen weder vinden. Gij zult daarin uwe regten en verplichtingen en de regten en verplichtingen uwer Hoofden nauwkeurig leeren kennen. Deze uwe wettig gekozen Hoofden zullen uwe achterig en liefde verdienen, door uwe billijke belangen voor te staan. Gij zelf zukt overal goed en gemakkelijk regt vinden, en niemand zal u, ongestraft, in uwe regten kunnen krenken.

Ziet daar dan, volkeren van Amboen en van alle omliggende eilanden, het geen Wij reeds tot uw welzijn gedaan hebben, en vertrouw op het geen Wij verder werken zullen, voor uwe welvaart meer te bewerkstelligen. Aan Onze goede bedoelingen kunt gij niet twifelen, daar het geen gij weldra zult ondervinden, u ten waarborg moet verspreiden. Dan wederkerig vestigen Wij ook Onze verwachting, op uwe medewerking tot het goede, het welk Wij zoo hartelijk ganne wenschen daar te stellen. Het geen Wij van u verlangen, is rustige onder-

werping aan de wettig over u gestelde Hoofden, en gehoorzaamheid en eerbied voor Hem, dien Wij, onzentwege, over u gesteld hebben, zoo wel als voor diegenen, die in Onzen en in Zijnen naam tot u zullen spreken en over u zullen regeren; uw eigen belang, uwe eigene rust en welvaart, en het geluk van uwe vrouwen en kinderen is daar mede op het nauwst verbonden; voor billijke en bescheiden klacht, over werkelijk en zelfs over vermeend onrecht, zal steeds de weg voor u allen openstaan; opzettelijk valsche aanklagen en beschuldigingen, zijn echter een gruwel en kunnen niet ongetraft blijven.

Wij hebben in dengeen, dien Wij het opper bestuur over u hebben toevertrouwd en die met Onzen wil en met Onze bedoelingen bekend is, eenen waarborg, voor de zachtheid en lachmoedigheid, met welke verongelijken zullen worden aangehoord, en voor de regtvaardigheid met welke ieder die tot Hem komt zal worden behandeld; maar Wij vertrouwen ook dat in Hem de man zal worden gevonden, die ongehoorzame, weerspannige of lasterlijke ingezetenen, met klem zal weten te bedwingen en te straffen; Wij willen, dat Hij een zorgvuldig en medelijdend vader voor alle goeden en vooral voor lijden en onderdrukten, maar ook een streng en onverbiddelijk gebieder voor alle kwaadwilligen zij.

Beschouw dan de ambtenaren die over u gesteld zijn als uwe beschermers en weldoeners; ontvangt de ambtenaren die Wij nader tot u zenden zullen als vredeboden die in Onzen naam uwe toekomstige welvaart komen verkondigen. Zij zullen uwe specerij-boomen niet omkappen maar u leeren hoe gij dezelve, voor uw eigen gemak en voordeel, moet planten en onderhouden; zij zullen uwe akkers en tuinen niet verwoesten, maar u onderwijzen om dezelve beter en winstgevender aan te leggen en te bebouwen; zij zullen uwe prauwen niet vernielen, maar u de wegen en havens aanwijzen om daarop met voordeel voor u zelven te varen en handel te drijven; zij zullen uwe woningen niet verbranden, om dat gij roovers gehuisvest hebt, zij zullen weten dat vrees en noodzakelijkheid u daartoe dwong, en u de middelen aantoonen en in handen stellen, om uw have en goed, uwe vrouwen en kinderen, tegen dat gespuis te verdedigen; zij zullen tuschen stand- en berg-volkeren geen onderscheid maken, maar alle gelijkelijk beschermen; zij zullen niemand in de uitoefening van zijren godsdienst storen, maar u leeren deugdzaam: menschen en goede onderdanen te zijn.

Hoort dan gij alle volkeren van Amboen en omliggende eilanden de stem des Konings, die door Ons thans tot u spreekt; verblijdt u Zijne onderdanen te zijn, en maakt u waardig het geluk hetwelk Hij over u verspreiden wil.

Dan zal het u allen en uwe kinderen welgaan, en gij allen zult eenmaal, naast God, den Koning zegenen die het eerste bedacht is geweest om uwe rampen in blijfschap te doen verkeerren.

Wij gelasten dat deze Publikatie in de Nederduitsche en Maleische talen zal worden afgekondigd en aangeplakt, alom waar zulks te geschieden gebruikelijk is.

Gegeven te Amboina den vijftienden april achtien honderd vier en twintig.

VAN DER CAPELLEN.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Secretaris,

J. SCHNEITNER.

Publikatie.

Wij GODERT ALEXANDER GERARD PHILIP BARON VAN DER CAPELLEN, Groot-Kruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, enz., enz., enz.

Aan allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doen te weten:

Alzoo Wij gedurende Ons aanwezen in de residentie Ternate, in overweging hebben genomen, eensdeels de belangen dezer residentie en van derzelver ingezetenen, en ten andere het nauwe verband, waarin in het bijzonder de eigenlijke Molukische Eilanden, onder deze residentie fortterende, van de oudste tijden der Nederlandsche Regering in Indië, tot de Ambonische en Bandasche Eilanden hebben gestaan.

In aanmerking nemende de noodzakelijkheid, om reeds nu onverwijld, en in afwachting van nadere en meer algemeene voorzieningen, het bestuur en de verdere in deze residentie bestaande inrigtingen, zoo veel mogelijk in overeenstemming te brengen, zoowel met de maatregelen nu onlangs door Ons voor de residentien Amboina en Banda daargesteld, als met de belangen der ingezetenen en met de beginselen van Regering door het Nederlandsch Gouvernement aangenomen, en op deszelfs overige bezittingen in Indië toegepast.

En gelet op de bijzondere en dringende behoefte, welke er ook voor de ingezetenen deze gewesten bestaat, in de daartelling eener regterlijke magt tot erlanging van goed en spoedig recht, en als een waarborg voor de veiligheid van personen en eigendommen.

Zoo is het, dat Wij bij deze ter kennis brengen van een iegelijk wien zulks mogt aangaan, dat Wij, bij besluit van heden, hebben goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Te bepalen:

Dat de residentie Ternate, voortaan zal bestaan uit de eigenlijk gezegde Molukische Eilanden, te weten: Ternate, Tijcore, Gilolo, (of Almahera), Batjan met alle derzelver onderhoorigheden van en met Rou en Morbaatj ten noorden, tot en met de Xulla Eilanden ten zuiden, de Papoeische Eilanden Waijges, Sallawatti en Mijsole, en dat gedeelte van Nieuw Guinea, hetwelk onder de souvereiniteit van Tijcore staat, alsmede de op de Oostkust van Celebes bezuiden Kaap Valsch of Talubo gelegen, en onder de heerschappij van den Sultan van Ternate behorende districten van Balanta en Mondono, met de eilanden Peling, Banggai enz., uitmakende het Radjaschap van Banggai, alsmede het verder zuidwaarts gelegen Radjaschap Tomboekoe.

Ten tweeden: Te Ternate te vestigen eenen Raad van Justitie, en te arresteren een Provisioneel Reglement op het beheer der politie en de criminele en civiele regtsvordering in de residentie Ternate, hetwelk nader door den Gouverneur der Molukische eilanden zal worden afgekondigd.

Ten derde: Te verklaren, dat de wetten en contracten, vroeger bestaan hebbende, omtrent de extirpatie der specerij-boomen, op de onder de residentie Ternate fortterende landen, en welke tot dus ver niet uitdrukkelijk zijn ingetrokken, van nu af aan, en voor altijd zullen zijn vernietigd en buiten effect gesteld; en integendeel te bepalen, dat alle de specerijen, op het grondgebied van de residentie Ternate groeiende, van nu af aan, en tot zoo lang daaromtrent andere bepalingen zullen worden gemaakt, uitsluitend zullen moeten worden geleverd aan het Gouvernement, hetwelk voor dezelve dadelijk bij de leverantie, hetzij te Ternate, hetzij op andere, nader opgegeven plaatsen, zal doen uitbetalen billijke prijzen, en wel voor het tegenwoordige, voor de nagelen 10 stuivers per pond, voor de foelie 12 stuivers per pond, en voor de noatenmuscaat, welke in den dop zullen worden geleverd, na dat zij uit den dop zullen zijn genomen, 8 stuivers per pond, met dien verstande, dat de te leveren specerijen deugdzzaam zullen zijn, de nagelen en foelie wel gedroogd, en de nooten, bij het ontbolstren, gaaf en goed worden bevonden.

- En zal deze, Onze Publikatie, worden afgekondigd en aangeplakt in de Nederduitsehe en Maleische talen, alom waar zulks te geschieden gebruikelijk is.

Gegeven te Ternate, in het fort Oranje, den 27den mei des jaars 1824.

VAN DER CAPELLEN.

Van wege den Gouverneur Generaal,
De Secretaris,

J. SCHNEITHER.

Publikatie.

Wij GODERT ALEXANDER GERARD PHILIP BARON VAN DER CAPELLEN, Groot-Kruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, enz., enz., enz.

Aan allen die deze zullen zien of hooren lezen Salut! doen te weten:

Alzoo het Ons bij het voorloopig onderzoek der aangelegenheden van de Menadosche en Gorontasche districten, gedurende Ons kortstondig verblijf alhier, genoegzaam is gebleken dat de belangen der gewesten in geene verhouding staan met, en zeer verschillende zijn van die van de eigenlijke residentie Ternate, onder dewelke zij thans behoreen; dat het alhier nog bestaande stelsel van bestuur te eenemaal verschillend van dat hetwelk reeds met zulke heilzame gevolgen elders in de Nederlandsche Indische bezittingen is ingevoerd, de ontwikkeling der bevolking en van derzelver nijverheid, als mede de uitbreiding van den landbouw in dit belangrijke district, grootelijks in den weg staat, doch dat het onderzoek, hetwelk eene verandering van dat stelsel behoort vooraftegaan, en door Ons mitsdien reeds is bevolen, dient te zijn afgeloopen, alvorens in deze op duurzame gronden eene volledige verbetering kan worden tot stand gebracht.

Dat intusschen, ten aanzien der uitoefening des regts, onverwijld eenige voorziening noodzakelijk is, en

Dat het ook allezins doelmatig te achten is, om, vooruitlopende op de maatregelen welke met eene eventuele invoering van een milder regerings-stelsel zullen moeten gepaard gaan, reeds terstond de bevolking te ontheffen van eenige der drukkendste bezwaren, aan welke zij tot hertoe wettig, of ook wel door ingesloopen misbruik, onderworpen is geweest,

en wier dadelijke afschaffing in geen geval eene andere strekking zal kunnen hebben, dan, door het genot der alzoo bekomene verligting, de ingezetenen bij voorraad te overtuigen van de goede bedoelingen der regering te hunnen opzichte.

Zoo is het, dat Wij hebben goedgevonden, en verstaan:

Eerstelijk: Te bepalen, dat de landen, thans als onderhoorigheden van de residentie Ternate, uitmakende de onder-residentien van Menado en Gorontalo, voortaan, van de residentie Ternate afgescheiden, onder het hooger gezag van den Gouverneur der Molukische eilanden, eene afzonderlijke residentie zullen uitmaken, en bestuurd worden door eenen ambtenaar, onder den titel van resident van Menado.

Ten tweede: Te bepalen, dat mitsdien de residentie van Menado zal bestaan uit de Menakasfa of het zoogenaamd bondgenootschap van Menado met de kleine rijkjes, westelijk van daar gelegen, en verder zuidwaarts afgaande, tot de bogt van Kaijelli-Palos daar onder begrepen; mitsgaders uit de rijkjes van Gorontalo, Limbotto en alle de overigen in de bogt van Tomini gelegen landen, tot Kaap-Valsch of Taliabo ingesloten.

Ten derde: Ten aanzien van het beheer der criminele en civiele regtsvordering in de residentie Menado te bepalen, dat de thans aldaar bestaande instellingen, provisioneel en tot dat daaromtrent nadere reglementen zullen zijn vastgesteld, in stand zullen blijven, voorbehoudens.

a. Dat de Europezen, Chinezen, Arabieren, Mooren en andere vreemdelingen, voortaan zoo in criminele als in civiele zaken te recht zullen staan voor den Raad van Justitie te Ternate, die in de afdoening daarvan zal handelen, overeenkomstig deszelfs instructie.

b. Dat de resident evenwel ten aanzien van Europezen, Chinezen en verdere vreemdelingen de regtsmagt zal oefenen, welke bij de vierde paragraaf, van het provisioneel reglement op het beheer van de politie en de criminele en civiele regtsvordering te Ternate, aan den magistraat aldaar is toegekend.

c. Dat voor den Land- of Menakasfa Raad, niet alleen te recht zullen staan de ingezetenen van de Menakasfa, maar ook alle Inlanders tot de Indische bevolking behorende, voor zoo verre in het criminele de door hen gepleegde misdaden binnen de grenzen van de Menakasfa zijn gepleegd, en in het civiele, zij eenige zaken met ingezetenen uitstaande hebben, in welke eene regterlijke beslissing gevorderd wordt.

d. Dat alle condemnatoire vonnissen van den Land- of Menakasfa Raad, tot onderzoek en herziening gezonden zullen worden aan den Raad van Justitie te Ternate, met

uitzondering van de zoodanige bij welke de beschuldigten zullen zijn verwezen tot eene boete van niet meer dan honderd gulden of veertig rottinglagen, dan wel kettingslag, om aldus aan de gemeene werken ten arbeid gesteld te worden voor den tijd van een jaar; zullende de vonnissen in deze uitzondering begrepen, dadelijk ten uitvoer kunnen worden gebracht, terwijl de anderen met alle de stukken tot de zaak betrekkelijk, en het proces verbaal van de terechtzitting, in welke dezelve is afgedaan, met den meesten spoed zullen gezonden worden aan den Raad van Justitie te Ternate, die ten aanzien van de examinatie der procedures, en het bekrachtigen, verminderen of vernietigen der vonnissen, zal handelen over eenkomstig de bepalingen voorkomende bij art: 117 tot 125 van het provisioneel reglement op de criminele regtsvordering bij het Hoog-Geregtshof en de Raden van Justitie.

e. Dat geene vonnissen, houdende condemnatie tot de doodstraf of tot andere schavotstraffen, kunnen worden ten uitvoer gebracht, voor dat het fiat executie van den Gouverneur der Molukos daarop bekomen zal zijn.

f. Dat in geen geval de boeten, tot betaling van welke bij den Land-Raad, bij de districts regtbanken, of bij den resident wordt gecondemneerd, dadelijk zullen vermogen te komen ten voordeele van de regters, maar alleen ten behoeve van de beleedigde partij, indien de boete tot verevening van geleden ongelijk of tot schadevergoeding strekt; zullende dezelve anders voor eerst worden gestort in eene kas, welke onder het toezigt van den resident door de respectieve opzieners zal worden bewaard, om over het bedrag dier boeten nader te worden gedisponeerd, op zoodanige wijze als meest doelmatig zal worden geoordeeld.

g. Dat bij den Land-Raad in de behandeling en afdoening van criminele zaken zal worden gevolgd de manier van procederen voor de Land-Raden van Ambon, wordende bij deze bijzonder gelast, dat van alle zaken hoe gering ook dezelve mogen zijn, de aantekeningen zullen worden gehouden, welke bij gemelde manier van procederen zijn bevolen.

h. Dat ook bij de districts rechtbanken, welke door de opzieners of kommandanten worden geprefideert, door dezen aantekening zal worden gehouden met betrekking tot Civiele zaken, van

- 1°. De namen der partijen.
- 2°. De aard der geschillen.
- 3°. De erkenntenis of ontkenntenis, van den gedaagden.
- 4°. De gevallen uitspraak.
- 5°. De uitvoering van de uitspraak, dan wel het voornemen om daarvan te appelleren.

Met betrekking tot de Criminele Zaken, en die van politie.

- 1°. De namen der aanbrengers of klagers en die van de beschuldigten.
- 2°. Den aard der misdaden of overtredingen.
- 3°. De erkenntenis of ontkenntenis van den beschuldigten.
- 4°. De uitspraak.
- 5°. De uitvoering van de uitspraak.

i. Dat het register in het welk de evengemelde aantekeningen worden gehouden, maandelijks zal worden gezonden aan den resident, die hetzelfde, na examinatie, voor gezien zal teekenen.

Ten vierde: Te bepalen, dat, van nu af aan, de ingezetenen van de residentie Menado, ontheven zullen zijn van de verplichting, aan welke zij tot dus verre onderworpen zijn geweest, om de personen en goederen van reizende ambtenaren, om niet en zonder eenige belooning te transporteren; zullende een ieder die voortaan zich van eenen draagstoel bedient, verplicht zijn, daar voor aan de personen die den dienst verrigten, te voldoen, zes en dertig duiten voor elken paal afstand, berekend op twaalf dragers; en daarenboven van zijne bijhebbende goederen, aan elken drager, drie duiten, voor eenen gelijken afstand, als boven, met dien verstande nogtans, dat voor als nog, onder deze bepaling niet begrepen zullen zijn, de Inlandsche hoofden, welke hooger als ambtenaren beschouwd kunnen worden, het regt van vrij transport tot dus ver hebben genoten.

Ten vijfde: De ingezetenen van de Menakasfa, voortaan te ontheffen van de belasting in rijst, tot onderhoud van de corra corra's.

Zullende de onder Menado fortterende Vorsten, aan de thans te dezen aanzien bestaande con-

tributie onderworpen blijven, tot dat ook daaromtreut, nader op eene bellijke wijze, zal kunnen worden voorzien.

Ten zeden: De ingezetenen van de residentie *Menado*, en in het bijzonder die, welke onder de *Menakassa* sorteren, van nu af aan te ontheffen van alle leverantien, hoe ook genaamd, in rijst en andere levensmiddelen, bij gelegenheid van de reizen van ambtenaren of andere personen.

En op dat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze O. z. Publicatie in de Nederduitche en Maleische talea worden afgekondigd en aangeplakt, alom waar zulks te geschieden gebruikelijk is.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere kollegien, ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te *Menado* in het fort Amsterdam, den 14den juni 1824.

VAN DER CAPELLEN,

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal.

De secretaris,
SCHNEITHER.

BENOEMINGEN.

CIVIEL DEPARTEMENT.

Tot gecommiteerden op het eiland *Gilolo* of *Almaheira*, met den rang en titel van assistent-resident, te *Bitjoli*, de hoofd-kommies bij de directie der landelijke inkomsten en directe belastingen, *J. P. C. Cambier*; en te *Galela*, de luitenant der 1ste klasse bij de koloniale marine, *W. L. van Guericke*.

Tot leden van den Raad van Justitie te *Ternate*, de majoor de *Vries*; de secretaris *Boers*, *Weijdemuller*, en *Weintré*.

Tot kommies op het residentie-kantoor te *Ternate*, de klerk bij de militaire administratie aldaar, *J. J. Reijnaart*.

Tot eersten kommies van de tweede klasse, voor den Landraad van *Soerabaja*, de opziener der landelijke inkomsten van de tweede klasse, te *Kotta* en *Jabakotta*, *J. A. Boogaard*.

Tot opziener der landelijke inkomsten der 2de klasse, voor het district *Jabakotta*, residentie *Soerabaja*, de opziener der 3de klasse in de afdeelingen *Tagal* en *Gantoengan*, residentie *Tagal*, *J. Vriesman*.

Tot gecommiteerden bij het examineren, ontvangen en afschepen van gouvernements gelden en goederen te *Soerabaja*, de gepensioneerde kapitein, *J. Frederich*, en de persoon van *A. F. Dreijer*.

KOLONIALE MARINE.

Tot buitengewoon luitenant van de tweede klasse, de adelborst van de eerste klasse bij de Nederlandsche Marine, *J. B. Claesen*.

Tot buitengewone kadets, de adelborst van de tweede klasse bij de Nederlandsche Marine, *C. L. Lemmers*, de schrijver bij de Koloniale Marine, *F. C. Engelbrecht*, en de stuurmans-leerling, *J. S. A. Morrees*.

HONORABEL ONTSLAGEN.

De assistent-landmeter, bij het departement van den waterstaat, *J. C. Tencij*.

GEPENSIONEERD.

De kommies op het residentie-kantoor te *Ternate*, *P. H. Koch*.

MILITAIR DEPARTEMENT.

Bij het regiment artillerie no. 5.

Tot 1sten luitenant de 2de luitenant, *N. Meschaert*.

Tot 2den luitenant de sergeant-majoor, *J. Metzel*.

Bij den geneeskundigen dienst.

Tot buitengewoon chirurgijn der 3de klasse, voor den dienst te *Ternate*, *D. Berendhuizen*.

VERPLAATSINGEN.

Bij de 20ste afdeeling nationale infanterie 3de bataillon.

De 2de luitenant, *A. G. Laurents*, en de 2de luitenant *H. W. Naumann*, van het 4de bataillon der afdeeling.

4de bataillon.

De 2de luitenant, *H. Kops*, van het 3de bataillon der afdeeling.

ZEE-TIJDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Juli 30---brik *Elizabeth*, F. Deighton, van Samarang den 28sten juli, passagier: M. von Franquemont.---brik *Goerap Semoet*, Lim Tianfong, van Tagal den 26sten dito.---Schoener *Nazar*, Sarief Oemar Bin Alie Baharoen, van Samarang den 17den dito.

Aug. 1---brik *Baronnesse van der Capellen*, A. Haste, van Indramajoe den 31sten juli.

Aug. 5---schip *De Jonge Pieter*, J. Vinck, van Ostende den 20sten maart, passagiers: de heer *Parie* en *Z. M. troepen*.---brik *Clementine*, T. J. Serge, van Banda den 13den juli, passagiers: luit. kolonel *P. Vrijburg* en familie, kap. *Pool* en familie, kap. *Wagenaar*, de jonge heer *L. Vermeer*, de jonge heer *Rass*, de heer *Crouzet*, mev. *Meijer* en kind en jonge *Juff. Gronovius*.---Schoener *Molucco*, F. Lamming, van Pasaroeng den 31sten dito.

Vertrokken.

Juli 31---brik *Indramajoe*, A. G. de Kater, naar Indramajoe.

Aug. 1---Voor het gouvernement ingehuurd partikuliere brik *Elizabeth*, F. Dighton, naar Muntok.---Schip *Vrouw Maria*, F. van den Bergh, naar Rotterdam, passagier: de 2de luit. Voorbij.

Aug. 2---Z. M. schoener *Johanna*, 1ste luit. *J. W. Schuler*, koerstellende om de west.

Aug. 3---Schip *Helén*, J. Nutting, naar Indramajoe.---Z. M. schoener *Emma*, 1ste luit. *J. E. A. Kockers*, koerstellende om de west.

Aug. 4---Schip *Kace Horse*, G. Ingram, naar Anjer.---Portugeesche brik *Eliza*, J. L. D. Almeida, naar Macao.---Chineesche jonk *Hokgoan*, 1-Ap I-Oko, naar Kiangmoey.

Aug. 5---brik *Bianghong*, Gam Tjoefsceng, naar Indramajoe en Cheribon.---Voor het gouvernement ingehuurd partikulier schip *Padang*, G. Ogg, naar Padang, met *Z. M. troepen*, passagier: de heer *A. F. van den Berg*.---Engs. schip *Eleanor*, C. Tabor, naar de kust van Sumatra.---Chineesche jonk *Kiangmoey*, Tan Tatko, naar Kiangmoey.

Aug. 6---brik *Experiment*, J. F. Grun, naar Samarang en Soerabaja, passagiers: de heeren *J. Krämer* en familie, en *H. B. Willon*.---Voor het gouvernement ingehuurd partikulier schip *Marquis of Hastings*, C. McLean, naar Makasfer, met *Z. M. troepen*.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. fregaten *Melampus*, *Dageraad*; brik *Orestes*; schepen *Carolina* en *Jacoba*, *Cornelia*, *De Vriendchap*, *Mercurij*, *Peking*, *Henriette Elizabeth*, *Haploen*, *Thalia*, *Cornelia*, *De Jonge Pieter*; brikken *De Goede Fortuin*, *Malatie*, *Foengie*, *Geap Gwam*, *Jeannette*, *Lasium*, *Tjoempo*, *Jacoba*, *Tikling*, *Goanlie*, *Anna*, *Margaretha*, *Gollek*, *Evertse*, *Cato*, *Favorite*, *Clementine*; schoeners *Nazar*, *Molucco*.---Eng. schepen *Rofanna*, *Indiana*.---Amerik. schepen *Maine*, *Moss*; brikken *Indus*, *Banien*.---Fransch. brik *Herondelle*.---Portugeesch schip *Providence*.

SAMARANG.

Aangekomen.

Juli 24---brik *Malakka*, J. Gardener, van Joana. Juli 25---Arab. schip *Alabab Alkarim*, Said Abdurachman Bin Aloei Segai, van Joana.

Juli 26---brik *Elizabeth*, F. Deighton, van Soerabaja, passagier: de heer *M. von Franquemont*.

Juli 28---brik *Jacoba Ambrosina*, C. Lorch, van Batavia.

Juli 29---schip *Star*, H. Gibbons, van Soerabaja.---Schip *Gombora*, W. Morling, van Batavia, passagier: de heer *P. van Yseldijk*, op de reis overleden.

Vertrokken.

Juli 26---schip *Buitenzorg*, S. MacGeorge, naar Pekalongan, Cheribon en Batavia, passagier: de heer *Bowie*.

Juli 27---Arab. schoener *Harrits*, Said Achmat Bin Sjeh, naar Pekalongan.---brik *Elizabeth*, F. Deighton, naar Batavia, passagier: *M. von Franquemont*.---Arab. schip *Magbarie*, Said Mohamat Bin Hamit Alhadat, naar Muntok, Rieuw en Malakka.

Juli 28---Chinef. brik *De Bora*, Hadjie Abas, naar Soerabaja.---Schip *Johanna Fredrika*, P. de Haan, naar Muntok en Malakka.

Juli 30---Schip *Star*, H. Gibbons, naar Tagal, Pekalongan, Cheribon en Batavia, met *Z. M. troepen*.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. boot No. 16; kruisprauwen No. 14 en 15; schip *Gombora*; brikken *Johanna Hubertina*, *Carolina*, *Francina*, *Malakka*, *Jacoba Ambrosina*; schoener *Nieuw Victoria*.---Arab. schepen *Fattal Barie*, *Magbar*, *Alabab Alkarim*; brikken *Ladij Pontanak*, *Fattalkair*; sloep *Cheribon*.---Maleische brikken *Tomene*, *De Goede Hoop*; schoener *Remantjiet*; sala sala *Boejang Slamet*.---Chineische brikken *Ingsoen*, *Tjingsoen*, *Hohien*.

SOERABAJA.

Aangekomen.

Juli 27---Voor het gouvernement ingehuurd partikuliere brik *Clementine*, F. S. Serge, van Banda den 12den juli, passagiers: de luit. kolonel *Vrijburg* en familie, en kapitein *A. W. Pool* en familie.

Juli 28---Schoener *Ada*, J. H. Meijer, van Banjerwasing den 22sten juli.

Vertrokken.

Juli 25---brik *Elizabeth*, F. Deighton, naar Samarang en Batavia, passagier: de heer *M. von Franquemont*.---Schoener *Molucco*, F. Lamming, naar Pasaroeng.

Juli 26---Schip *Star*, H. Gibbons, naar Samarang, Tagal, Cheribon en Batavia, passagiers: de heeren van der Spacht en *T. Gibson*.

Juli 29---brik *Sheeva*, Said Osman Habasij, naar Sumbauwa.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. fregat van der Werff; korvet *Anna Powna*; brik *Naaf*; kanonneer-boat No. 1; schepen *Fattal Rachman*, *Emile*, *Jesjij*, *Recovery*, *Mastora*, *Esperance*, *Prince Blucher*, *Eunore Transit*; brikken *Levinia*, *Maria*, *Boeang Bette*, *Elizabeth*, *Dennok*, *Clementina*; schoeners *De Hoop*, *Drake*, *Ada*.---Arab. schip *Fatal Barie*.

Batavia den 4den Augustus 1824.

Wij hebben berigten van *Makasfer* ontvangen loopende tot den 21sten der afgeloopen maand, waarvan wij ons haasten den belangrijken inhoud mededeelende.

Z. M. fregat *Eurijdice* met de brik *Sijrene* den 4den juli te 4½ ure namiddags geankerd zijnde, ter reede van het fort *Rotterdam*, werd begroet met het salut van de batterij en van de koloniale brik *Nautilus*, benevens de kanonneerbooten no. 14 en 15, en werd *Z. Exc.* de Gouverneur Generaal aan boord verwelkomd, door de kommissarissen van wege de Hooge Regering voor dit etablissement benoemd, zijnde de kolonel *van Schelle*, Gouverneur en militaire kommandant van *Makasfer*, en de heer en *Mr. J. H. Tobias*.

De ontscheping van *Z. Exc.* vond eerst den 5den 's morgens plaats, en geschiedde met de meeste plegtigheid, wordende *Z. Exc.* door de kommissarissen van boord afgehaald, en aan het zee-hoofd ontvangen door al de burgerlijke en militaire ambtenaren, de voornaamste ingezetenen, en de zendelingen van verscheidene der inlandsche vorsten bondgenooten, expresfelijk tot dat einde gecommiteerd, alsmede door een grooten toevloed van inlanders, de bevolking van dit etablissement uitmakende.

Z. Exc. en *Mevrouw de Baronnesse van der Capellen*, namen tegen 9 ure 's morgens hun intrek in de woning van den gouverneur van dit gouvernement, buiten het fort; en werden alstoen dadelijk ten gehoor bij *Z. Exc.* toegelaten, alle de autoriteiten en kollegien, de officieren der zee- en landmagt en die van het korps der burgerij, en eindelijk de gezanten der vorsten bondgenooten, welke hunne complimenten kwamen aanbieden, in afwachting van de plegtige ontmoeting dier vorsten in persoon, welke nader zoude plaats vinden, en sedert op onderscheidene dagen met het meeste ceremonieel is geschied.

De regerende vorstin van *Boni* niet zelve ter hoofdplaats zijnde opgekomen, had een gezantschap tot complimentering gezonden, bestaande uit haren broeder *Aroen Lompo*, en eenige der voornaamste kieseheeren van het rijk.

Z. Exc. de Gouverneur Generaal deed bij gelegendheid dezer afzonderlijke gehoorren, aan de vorsten voorloopige mededeeling van de bedoelingen van deszelfs komst derwaarts; en van het voornemen om de reeds oude en in vele opzichten bereids in onbruik geraakte verbonden te verlevendigen, te wijzigen en te vernieuwen; en daar het bleek dat de volmagten aan het *Boni's* gezantschap toegekend ontoereikende waren, om toetreden tot eenige der hoofdpunten, zonder welke vaststelling, aan de definitive regeling der aangelegenheden van het bondgenootschap in het algemeen, niet kan worden gearbeid, is dit gezantschap spoedig weder van *Makasfer* vertrokken, om zich bij de koningin van *Boni*, van ruimer volmagten te voorzien. Men berekende dat die gezant, wanneer alle spoed wordt aangewend, tegen den 22sten of 23sten juli terug zoude kunnen zijn gekeerd op *Makasfer*.

Onder de vorsten welke niet te *Makasfer* opgekomen zijn, noch eenig gezantschap hebben gezonden, en die zich deswege noch door den grooten afstand hunner staten, noch door andere omstandigheden kunnen verontschuldigen, is de koning van het na aan de residentie *Maros* liggende rijkje van *Tanette*. Deze vorst had daarenboven op de brieven hem vroeger door kommissarissen voor *Makasfer* geschreven zeer onheusch geantwoord, en eindelijk de te-

ruggave aan het gouvernement geweigerd van eenige provincien van het rijk van *Maros*, in het jaar 1814 en 1815 tijdens den oorlog des konings van *Boni*, tegen het toenmalig hier gevestigd Britsch bestuur, geïnvaideerd en sedert de terugkeer van *Makasjer* onder het Nederlandsch gezag in 1816, nog steeds onder verichillen- de voorwendsels behouden.

Het schijnt dat deze vorst, door de vrede- lievende gezindheid welke het tegenwoor- dige gouvernement onafgebroken aan den dag heeft gelegd, in den waan is georagt dat gebrek aan magt de onderhandelingen van deze zijde zoo lang had gerekt, dan wel dat de regering welke nu reeds zoo vele jaren den minnelijken weg (hoe zeer vruchteloos) had bewandeld, nimmer meer genegen zou worden bevonden om des- zelfs billijke, en boven allen twijfel verheve- vene vorderingen, met kracht van wapenen te doen gelden.

Hoe dit ook zij, Z. Exc. de Gouver- neur Generaal schijnt het raadzaam te heb- ben geoordeeld, den nadeeligen indruk, welke de bedenkingen omtrent de magt van het gouvernement ook bij de goedgezinden zou kunnen doengeboren worden, te een- maal en dadelijk uit den weg te ruimen; en heeft terstond na de eerste opening van de zaken in dit gouvernement, last gege- ven tot het uitrusten eener ontzag inboe- zemende krijgsmagt, om den vorst van *Tanette* in tijd tot inkeer te brengen of hem den klem onzer wapenen te doen gevoelen.

Reeds op den 14den juli was alles tot zoodanige expeditie in gereedheid gebragt, en schepte de luitenant kolonel *H. de Stuurs*, adjudant van Z. Exc. (aan wien het bevel over deze magt werd toevertrouwd) zich in, met ruim vierhonderd vijftig man- schappen, vier veldstukken, twee houw- tizers, en eenige handmortieren op de brik- ken *Sijrene*, *Durga*, *Nautilus*, de ka- nonneerbooten no. 14 en 15, en eene gewa- pendes *Barkas* van de *Eurijdice*, bene- vens een aantal prauwen, voerende nog 600 man hulptroepen der bondgenooten.

Dit eskader, hetwelk in het zeilen naar *Tanette* nog versterkt werd met de koloni- ale korvet *Courier* en de brik *Jacoba Eli- zabeth*, beide terugkeerende van eenen kruis- togt in straat *Makasjer*, kwam den 15den voor *Tanette*, en na dat de kommandant der expeditie op de wettige vorderingen van het gouvernement, vervat in eenen eigenhandigen brief van Z. E. den Gouver- neur Generaal, en welke hij uit zijnen eigen naam, bij wege van *ultimatum* eerst nog schriftelijk herhaalde, geen of geen vol- doende antwoord had bekomen, opende hij terstond zijn vuur op de batterijen van dit rijk.

Den 16de 's morgens vroeg, ontscheep- te hij zijne troepen onder bedekking van het vuur der schepen, en in den loop van dien dag, en de volgende bevestigde hij niet zonder ernstigen tegenstand van den vijand, de onderscheidene batterijen, (*bentings*), welke de hoofdplaats *Tanette* van de zeezijde dekken. De luitenant *Burger*, een verdienstelijk luitenant van de 20ste af- deeling infanterie, werd zwaar gewond, hij is sedert overleden, en de onzen bekwa- men op dezen dag nog 2 dooden en 17 gewonden.

Alvorens de vijandelikheden voortzet- ten, en om de hoofdplaats te bewaren van de verwoesting, welke zij bij eenen naderen aanval moest ondergaan (waarvan de om- liggende kampongs, die voor de woede der inlandische hulptroepen niet te beschermen waren geweest, een treurig voorbeeld ga- ven) deed de luitenant kolonel komman- dant op nieuw den vorst sommeren, en werden ook weder onderhandelingen aange- knoopt, ten gevolge van welke terstond bijzelaars werden achtergelaten.

In den nacht van den 18den op den 19den is intusschen eene volledige onw. nteling in *Tanette* voorgevallen. De koning door het volk onttroond had de vlucht genomen, en onder nadere goedkeuring van het Ne- derlandsch gouvernement, had het volk de auster des konings tot den troon geroepen;

waarvan door de zendelingen aan den kom- mandant berigt werd gezonden, die zich terstond beijverde om de bevolking als nu gerust te stellen en voor alle verder onheil te bewaren.

Na met den kapitein luitenant *Buis*, kommandant der marine van de expeditie, het noodige beraamd te hebben tot dekking en bewaring van het strand, rukte de luitenant kolonel *de Stuurs* terstond met de troepen op naar *Tanette*; hier kwamen hem, volgens afspraak, de hoofden des volks met vredevaandels te gemoet, met een klein ge- volg begaf hij zich onder hen, en zich overtuigd hebbende van hunne volkomen onderwerping en goede gezindheid, liet hij de troepen terugtrekken; hebbende de kom- mandant in persoon de negorij bezocht en de bevolking die zich alom met have en goed verschoonen had, zoo veel mogelijk ge- rust gesteld.

De nieuwe rijksbestuurder en eenige hoof- den van *Tanette*, zijn zelf bringers der de- peche van den luitenant kolonel *de Stuurs* geweest. De eerste heeft bereids zijnen eed in handen van kommisarissen afge- legd; en is in de tegenwoordigheid van Z. Exc. den Gouverneur Generaal toege- laten.

Eenige hoofden van het nabij gelegen *Segerie*, die door *Tanette* bedwongen, insgelijks zich vijandig getoond hadden, hebben zich gehaast naar *Makasjer* opte- komen, en verklaard dat alleen de over- magt van *Tanette* hen had genoodzaakt van hunne verplichtingen jegens het gou- vernement afte wijken.

De luitenant kolonel, maakte zich vol- gens zijne berigten, gereed om een gedeel- te zijner troepen te detacheren naar de ge- invadeerde provincien, welke als nu onder het gezag van het gouvernement terug- keeren; een ander gedeelte was bestemd om eene militaire vertooning te maken tegen *Soepa* en *Sawitto*, waarvan de vorst- jes op gelijke wijze gehandeld hebben als die van *Tanette*. Het is echter niet on- mogelijk dat de les aan dezen laatste ge- geven, de eersten bij tijds tot inkeer brenge, en de verdere vijandelijkheden doe op- houden.

De luitenant kolonel prijst in allen deele het gedrag van de troepen en de dien- sten van de marine, en bijzonder de kracht- dadige medewerking van den kapitein lute- nant *Buis*, kommandant der *Sijrene*, en der schepen bij de expeditie gebruikt.

De bijzonderheden der voorscreven expeditie zullen onze lezers meer in het breede kunnen vinden, in de extracten uit de officiele depeches van den luitenant kolonel *de Stuurs*, welke wij hi. ronder laten volgen.

APASARAN, bij PANTJONA, den 18. juli, des morgens.

Ik heb de eer Uwe Excellentie, bij deze rapport te maken over het voor- gevallen tot heden.

Den 15den des middags te twee ure, ankerden de vijf brikken met de twee ka- nonneerbooten, ten zuiden van de mond der rivier *Pantjana*; ik zond dadelijk den brief van Uwe Excellentie, aan den ko- ning; de zendeling kwam te zes ure met eene mondelinge boodschap terug, zeggende: dat de koning zelf den brief had ontvangen, en daarbij gevoegd had, dat hij schuld bekende, en hij alles zoude doen voor de Compagnie, zelfs ook de schuld betalen, zoo zijn broeder van *Boni*, daarin maar genoeg nam; dit ant- woord was dus onbeduidend.

De schepen lagen onder schot op 21 a 3 vad m water. Ik ging met den kapitein- luitenant *Buis* in de sloep naar wal (digter nabij), en ontdekte vier bentings, ten zuiden van de rivier, digt aan strand, hetwelk daar zeer begroeid en bedekt was.

Des avonds te zes ure, plaatsten zich de beide kanonneerbooten voor de rivier, zoo nabij mogelijk, en de brikken plaatsten zich ten noorden van dezelve; 's avonds schoten de achttienponders van de booten

op de bentings, welke slechts nu en dan antwoordden.

In den nacht wierp men eenige grana- ten uit den mortier, op de barkas ge- plaatst; weinige sprongen, en men kon geen brand stichten; men riposteerde uit de groote benting met een paar schoten, alsmede met geweer.

Denzelfden avond liet ik door de sche- pen eenige kogels werpen op de kampongs van *Aloepang* tot aan *Anjé* toe; dit be- lette echter niet, dat men den geheelen nacht de inwoners op de kust gewaar wierd, die zich aldaar, zoo als ik sedert heb bemerkt, in kuilen verborgen.

Des avonds gaf ik orders, om alles in gereedheid te maken, om des anderen daags vroeg te ontschepen. Ik had een punt ge ozen, waar geen kampong staat; maar alleen eene strook kruipel hout, welke het strand van de padie- velden af- scheidt.

Om 5½ ure was alles in sloepen, bar- kasfen, en kleine prauwen ingescheept; men vereenigde zich op een punt ten ein- de de schepen het vuren niet te beletten. Ik had eene kanonneerboot geplaatst digt bij het debarkements-punt. Omstreeks zes ure, na een gegeven seik, ging ik van die kanonneerboot naar de sloepen, en stap- te aan wal.

De majoor *Wacks* had met een peloton de spits; de soldaten hadden twee a drie voet diep, gedurende tien a twaalf voet- stappen, door zee te baden; hi rop was ik aandachtig, en de patronen werden be- houden.

Bij het debarkeren, werden wij door een algeme geschreeuw, en vuur uit het kruipel-bosch, van alle zijden, outvan- gen; zes bentings langs strand (aan den noordkant van de rivier), begonnen vuur uit drie a zes ponders. De schepen vuren op alle punten; men was niet in zoo eene volkomen orde bij de ontscheeping, of er ontstond eene kleine confusie. Ik liet twee pelotons en *tirailleurs*, tien pas- sen voor mij, door het hout henen vu- ren, terwijl de anderen zich schaarde; toen marcheerde ik voorwaarts, en weldra hadden wij positie op de padie- velden, en de bentings aan strand ingenomen, rug- waarts. De Boeginezen stonden halve- maans gewijze, en met groote troepen op het veld, en achter dijkes; de geheele kust, van mijn punt, tot aan *Pantjana*, bleef ook door hen bezet, en zij zochten tusschen mij en de prauwen en sloepen te dringen.

Ik had mijne hulptroepen daags te vo- ren verzocht, om op die punten te de- barkeren, ten einde mijn rechter flank te dekken, terwijl ik *Aroeng Ngataka* gelast had, om op *Lipokasie* te marcheren, en van daar, op het eerste schot naar mij toe- tekomen, dan zoude ik mijnen linker flank vrij, en mij niet te bemoeijen hebben ge- had, dan alleen met het front. Maar de eersten wilden niet, op hun zelve, de kampongs *Pandang*, *Aloepang* en *Apasa- ran*, bestormen; zij bleven al te trouw op mijne hielen. *Aroeng Ngataka* was niet te *Lipokasie* aangekomen, want alle kam- pongs, lings van mij, waren door de vian- den bezet. In dien toestand was alles te zeven ure. Ondertusschen waren mijne vier stukken geschut bespannen, en de hu- zaren opgezeten.

Ik zond toen vijftig man met eenige hulp- troepen, om den vijand te *Ningo* in be- dwang te houden. Twee stukken en vijf- tig man, met eenige inlanders, zond ik verder langs strand, op *Pandang*, terwijl ik met de twee overige stukken, en de overig. pelotons aan de binnenzijde voor- waarts rukte, en eene parallel marsch maak- te met die aan het strand; maar mate ik deze marsch deed, zoo volgden ook mij de prauwen en sloepen; en de schepen werkten ook gedeeltelijk zuidwaarts, om dat ik altijd bij mijne vaartuigen wilde blij- ven. Het was zeer gelukkig, dat ik een paard had, om in persoon altijd de bewe-

(Het vervolg in hetz. B. Bijvoegsel.)

ZATURDAG, den 7den AUGUSTUS, 1824.

(Vervolg der Courant.)

ging langs strand te combineren, met die binnenwaarts.

Iedere kampong werd goed verdedigd, en intusschen werden wij in de rijstvelden verscheiden malen aangevallen; de voortvechters kwamen moedig nabij; echter hadden zij weinig van ons te vrezen, uit hoofde de rijstvelden, welke eene schoone vlakke scheen te zijn, schaakbords-gewijze verdeeld, en met kleine, twee voet hooge en harde dijkes omgeven was; deze dijkes dienden voor borstweringen, en maakten ons de beweging voor de stukken aller moeilijkt. Men kon geen inlanders tot het trekken van de prolonge krijgen.

Om elf ure was het geheele strand, tot *Apafan* toe, schoon, maar te *Pantjana* hield men zich nog. Ik dreef toen de *Galison's* aan, om over de rivier te drijven en *Pantjana* te bezetten; daar stond toen vier of vijf voet water, voor die genen, die de ondiepten kennen. Ik liet te gelijker tijd eenige houwitzers inwerpen, en een paar infanteristen met de patroontas aan de bajonet tot voorbeeld voorop gaan; toen voegden zich de inlanders er bij, en weldra waren zij daar; maar ik zond niemand der mijnen meer derwaarts, bij dat geval werden eenige inlanders gewond.

Om twaalf ure etablisceerde ik mij in *Bivouac*, onder de boomen, tuschen *Aloepang* en *Apafarang*; die van *Goa* of *Kraing Kataangka*, bezetten *Antje* en *Ningo*.

De *Tanettezen* schenen zich meest te *Tanette* te verzamelen.

Om vier ure ging ik, met eenige huzaren, het terrein naar *Tanette* toe, opnemen; er loopt eene afwatering met hout bezet, en waarvan de doortocht vrij moeilijk is dwars door het veld, twee kanonschoten van mijn bivouac af, door welke men heen moet om *Tanette* te naderen; daar vond ik den vijand en *embuscade*; men moet een vrij grooten omweg maken, noordwaarts, om dit ravijn te tourneren.

Heden, den 13den, ben ik voornemens geene beweging te maken, om dat de artillerie paarden afgemat zijn, en om tijdingen van *Aroeng Ngataka* afte wachten, en ook om eene passage door het voorgeemde ravijn te maken, hetwelk mijne beweging op *Tanette* zal verkorten en gemakkelijker maken.

Ik moet met groote omzigtigheid mij van de kust verwijderen; ik ben niet sterk genoeg, om mij in tweeën te splitsen, en bij eene mogelijke, gedwongene, retraite, zoude het vuur der schepen even zoo gevaarlijk voor ons, als voor den vijand zijn. Onze hulptroepen zijn ook niet zoo braaf als onze vijanden; ik kan dezelve niet verwijderen of doen aanvallen.

Zoo even, negen ure, komt *Aroeng Ngataka* mij melden, dat hij op *Lipokasie* is aangekomen, hij heeft daar veel verbrand. Ik heb hem gelast op *Mando* te rukken; hierdoor zoude ik aan mijn linker vleugel vrij zijn.

Heden morgen heb ik een brief geschreven, aan den koning van *Tanette*, om hem te zeggen, dat ik, op mij neem, hem nog eens aantemane, het bederf van zijn land verder voortekomen; dat *Tanette* hetzelfde lot zal ondergaan als de kampongs op de kust (welke alle verwoest en verbrand zijn); en dit heb ik niet kunnen beletten; de inlanders zeggen, dat zulks (landschgebruik) *adat* is.

Wij hebben gisteren weinig geleden, naarmate van de voordeelige stelling van den vijand en der moeilijkheden, die wij door de weinige kennis van het terrein ondervinden. De luitenant *Burger* is zwaar

gewond, een flanker gesneuveld, en acht europezen gewond; een inlandsch matroos gesneuveld, en negen gewond, meest door het springen van den achttien-ponder van de boot n°. 15, waardoor ook de eerste luitenant *Pinette*, en de luitenant *Bok* ligt gekwetst zijn. De luitenant *Dedel*, die bij mij adjudants dienst doet, is door een schrampschot gekwetst; onze hulptroepen hebben eenige dooden en gekwetsten. Die van *Tanette* hebben bij de veertig dooden laten liggen; zij moeten vele gekwetsten hebben. Wij hebben twee zes ponders, vijf a zes drie a vier ponders, alsmede eenig kruid en ammunitie gevonden; overigens zijn veel donderbussen en pieken in onze handen gevallen, waarvan zich de inlanders meest meester gemaakt hebben.

De koning van *Tanette*, en *Ma-Barong*, zijn schoonzoon, hebben gisteren gekommandeerd; zij hadden eenig volk te paard bij zich.

Ik heb het genoege Uwe Exc. te kunnen zeggen, dat ieder een gewedijverd heeft, om mijne bevelen naartekomen, en dat ik de grootste hulp van de marine in het algemeen, en van den kapitein luitenant *Buis*, in het bijzonder, heb gehad.

De heer *Francis* heeft mij geen oogenblik verlaten, en volgde mij overmoed alhoewel ik te paard was, hij is mij onmisbaar; zoo even, één ure, komt een zending van *Tanette* met bijgaanden brief. Ik heb hem gezegd tot antwoord overtebrengen, dat ik reeds een dag, tegen de bevelen van Uwe Exc., verzuimd heb om opterukken, alleen om het land te sparen, dat ik echter nu verder moet gaan, maar dat hij *Tanette* nog redden kan door mij als vriend afte wachten, en mij twee leden zijner familie en de boete (waarover ik wel zoude kunnen kapitulieren) overtegeven, dat zoo hij een schot doet, ik hem als eenen verrader beschouwen zal, en alles voor hem verloren is; dat, zoo hij geene vijandelijkheden pleegt, ik *Tanette* voor verwoesting zoude bewaren, en naar omstandigheden minzaam met hem handelen.

Ik heb de eer met den diepsten eerbied te zijn.

Van Uwe Excellentie,

De zeer gehoorzame dienaar:

De Luit. Kol. Adjudant,

(W. get.) HUBERT DE STUERS,

Kommandant der expeditie.

Accordeert De secretaris,

J. SCHNEITHER.

den 19den juli 1824.

In mijnen brief van gisteren heb ik de eer gehad Uwe Excellentie de belangrijkste voorvallen bekend te maken, thans heb ik de eer Uwe Excellentie verder te rapporteren dat des avonds om zes ure, eene tweede bezending van wege den koning van *Tanette* is aangekomen, bestaande uit twee der rijksbestierders, de *Khalie* en twee zijner familie, dewelke mij uit naam des konings meldten, dat hij niets vuriger wenschte, dan weder in de genegenheid van het gouvernement te mogen worden opgenomen, dat hij geen schuld had aan het voorgevallene, en dat zulks alleen is toetschrijven aan de listen van *Boni*, doch dat hij nu voortaan de strikste gehoorzaamheid zoude betoonen om weder eens in de genegenheid van Uwe Excellentie opgenomen te worden, en hoopte, dat hij in het vervolg in de gelegenheid zoude mogen komen, om op den vijand van

het gouvernement te wreken alles wat hij thans heeft moeten lijden; en dat hij daarna nog een week uittel verzocht, om aan de drie vragen van Uwe Excellentie te voldoen.

Ik heb aan de zendelingen gezegd, dat zij terug zouden keeren tot hunnen koning, en hem zeggen dat ik in geen lange details konde treden en dat alleen het dadelijk naarkomen van de bevelen van Uwe Excellentie mij zoude doen ophouden van het plegen van verdere vijandelijkheden tegen *Tanette*; en na hen op eene gepaste wijze te hebben onderhouden over het onheil dat hun vorst op het volk deed nedervallen en over de heilzame bedoeling van het gouvernement ten aanzien van *Celebes*, zond ik hen terug, eindelijk zeggende, dat ik dadelijk de vier leden van 's konings familie wenschte te hebben, tot een bewijs dat hij naar *Makassar* zoude v. rtrekken, en dat wat de boete aanging, ik hun daarvoor tijd gaf.

Bij hun vertrek lieten zij bij mij achter een der rijksbestierders en twee minder aanzienlijke personen, tot een blijk van hunne goede gezindheid.

In den middernacht kwamen de zendelingen van *Tanette* weder terug en meldten mij, dat de zaak eene geheel andere wending had genomen, en dat de koning van *Tanette* door het volk ontropind was en in zijne plaats, zijne zuster, *Daing Tanissanga* genaamd, onder nadere goedkeuring van het gouvernement, was verkozen voor hunne koningin; en dat de koning oogenblikkelijk na zijne ontrooning de vlugt had genomen, naar alle waarschijnlijkheid naar *Boni*. Ik liet toen weder een gedeelte van het gezantschap terug keeren, om de ingezetenen gerust te stellen en aantezeggen, dat ik heden vroeg, tot voor *Tanette* met een gedeelte van mijnne troepen zoude opterukken. Dat, zoo zij goed gezind waren, de hoofden en anderen mij met eene witte vlag zouden inhaken, dat ik alsdan alle hulptroepen aan strand zoude laten en dat geen man in hunne negorij zoude treden, om hun te doen zien dat het gouvernement de rust en het behoud van hunne goederen behartigde.

Heden morgen te 5 ure, ging ik met mijnne troepen op marsch, na alvorens de noodige schikkingen te hebben beraamd met den kapitein luitenant *Buis* en de hoofden der hulptroepen om de kust te bewaken, met last aan de hulptroepen, om voort te niet opterukken alvorens zij zouden hooren schieten.

De marsch is in de beste order geschied, hoewel het vervoeren der stukken met zeer veel moeite is g. paard gegaan over de menigvuldige dijkes der padie velden.

Bij mijne komst voor de hoofdplaats *Tanette*, liet ik de troepen op genen redelijken afstand halt houden, terwijl ik een hoop menschen, die te mijwaards met eene witte vlag kwamen, te gemoet ging, vergezeld door eenige officieren en een klein detachement huzaren; de aankomenden waren de eerste rijksbestierder van *Tanette*, *Daing Mabatie* genaamd, en verscheiden andere aanzienlijke personen, die zich kwamen onderwerpen.

Na mij wel verzekerd te hebben, dat er geen kwaadwilligen meer waren, en dat de overigen, iets boven *Tanette* verschoolen, geene vijandelijke inzichten hadden, zoo ging ik vergezeld door de rijksbestierders binnen *Tanette*; ik vond hetzelfde bijha verlaten en de eerste persoon die ik ontmoette was een *Hadite*, die bevende mij de hand toereikte. Hij sprak goed ma-

leisch; ik stelde hem minzaam gerust en verdocht hem mij te geleiden naar de schuilhoeken waar het volk zich verborgen had; weldra werd ik op twee plaatsen gebracht waar meer dan duizend menschen, meest vrouwen en kinderen, in eenige huizen en onder kleine afdaken opgehoopt zaten; mijne komst baarde niet de minste ontsteltenis en weldra bespeurde ik de volkomenste gerustheid en te vredenheid onder hen. Ik vermaande hen alstoen, om gerust naar hunne woningen te keeren, zich stil en vreedzaam te gedragen, en dat ik als dan hun alle veiligheid voor hunne personen en eigendommen verzekerde.

Hierna bezocht ik de door het volk uitgekozen koningin, eene volle zuster des voortvlugtigen konings, eene vrouw van 30 jaren, welke niet verkozen had de vlucht te nemen, en de twee rijksbestierders bij haar had gehouden; ik hield een kort gesprek met hare Hoogheid, haar gerust stellende over hare perloos en de bevolking van Tanette; vervolgens bezocht ik de kampong Tjierawalie, de versterkte post van Tanette (een bijna inaccesibel, door de natuur versterkt klipachtig bolwerk, alle kampongs dominerende), [hier vond ik eenen metalen drie pondeur, voor heen door de compagnie aan hen geschenken, welke zij als een *Djimat* beschouwen, en welke ik hun raadde eerder bij de maffigste plaatsen, daar het niet paste om een Gouvernements geschenk als een wapen tegen hetzelfde te gebruiken, dat zulks niet dan onheilen kon baren; dit stemden zij toe, terwijl zij zich aanboden om de overige daar staande stukken, als een metalen twee pondeur, twee ijzeren dito, drie lange musketons, en eenen voorraad kogels mij te Pantjana te bezorgen], wijders bezocht ik de omliggende kampongs, alle opgepropt met padie en vee.

Aldus na mij ten voerste overtuigd te hebben dat het volk volstrekt geen verdere vijandelijke inzichten jegens ons heeft, zoo gelaste ik de troepen weder terug te trekken naar *Asaparan*, en liet mij naar derwaarts volgen door een der rijksbestierders, *Daing Reboko* genaamd, en twee der zins alhier aanwezige bloedverwanten van den koning van Tanette, *Daing Manawang* en *Daing Matoetoe* genaamd, welke den eerstgemelden naar *Makasjer* zullen vergezellen.

Om twaalf ure (een uur later dan de troepen) ben ik te *Asaparan* terug gekomen, ik verzamelde dadelijk bij mij alle de hoofden der hulptroepen en gelaste hun zoo spoedig mogelijk hunne onderhebbende manschappen intschepen en zich gereed te maken om aan het eiland *Poëlie Angien* post te vatten, terwijl ik *Aroeng Ngataka* geaste met zijn volk terug te trekken tot aan Barroe.

Deze maatregel heb ik moeten nemen om de rust alhier weder te herstellen en het plunderen van padie en karbouwen voortekomen.

Onder bestelling van *Daing Mamangong*, heb ik de eer Uwe Excellentie de drie evengenoemde personen toeteezenden, terwijl ik mij bezig houde om de expeditie naar *Pare Pare* en die der noordel. provincien in gereedheid te brengen.

Ik heb de eer met den meesten eerbied te zijn,

Van Uwe Excellentie,

De zeer gehoorzame onderdanige dienaar:

(v. get.) HUBERT DE STEURS,

Luit. Kolonel Adjutant,

Kommandant der expeditie.

Accordeert De secretaris,

J. SCHNEITHER.

Van *Samarang*, schrijft men onder dagteekening van den eersten dezer, het volgende:

Het lokaal, hetwelk voor eene kerk van de R. C. gemeente alhier, zeer doelmatig is gereed gemaakt, is heden op eene plegtige wijze ingewijd. Om 7½ ure, dezen

morgen hebben de resident *Domis* en de eerste ambtenaren dezer residentie, zich derwaarts begeven, alwaar mede ook de aanzienlijkste ingezetenen dezer stad en vrouwen verzameld waren; de heer *Prinses Praef. Apost. en Pastoor alhier*, heeft bij die gelegenheid eene zeer toepasselijke redevoering gehouden, terwijl onder de leiding van den luitenant *Veerman Senjerff* zich een fraai muziek, gedurende de plegtigheden, afwisselend heeft doen hooren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKYE.

SMIRNA, den 2den januari.

Op Mytilene, zoo wel als op Scio, was, volgens de jongste, ons van die eilanden gezonden berigten, alles rustig. De ingezetenen waren niettemin verplicht, om zeer tegen de onverwachte invallen der geinsurgeerde eilanders op hunne hoede te wezen, welke steeds gezind zijn, om te landen ter plaatse, waar zij eenigen buit hopen te maken.

Laatstgemelde hebben, sinds derzelver jongste landing op den oever van Clazomenes, geen nieuwen inval in de golf van Smirna gedaan.

Het grieksch gouvernement heeft van het wetgevend ligchaam van Griekenland geld gevraagd, hetwelk, alvorens zulks te geven, rekening en verantwoording van de reeds verstrekte sommen gevorderd heeft. De senaat heeft, in plaats van rede te verstaan, tot geweld toevlucht genomen en deszelfs bajonetten gebruikt. Het verschrikte wetgevend ligchaam is uit Argos gevlucht en heeft naar Castri de wijk genomen.

Colocotroni heeft eene gemeene zaak met *Bobelina* gemaakt. De Hijdrioten blokkeren, op last van den senaat, met tien schepen, de haven van Napoli-di-Romania, en laten niets door. Men voegt er, van eenen anderen kant bij, dat de Hijdrioten en de Spezzioten op nieuws een hevigen twist voor Missolungi gehad hebben, dat zij hun kanon tegen elkander hebben gebezigd, en dat er van weerskanten dooden en gekwetsten gevallen zijn. De eerst. tjdningen, welke ons uit Morea zullen toekomen, kunnen niet van belangrijk wezen.

Een brief van Scio, van den 25ten december, meldt het volgende: „Gisteren hebben wij een groot aantal van de insurgen ten langs ons eiland zien zeilen, koers naar het noorden houdende. Zij zullen zich, naar men zegt, bij de tegen ons eiland of tegen Kandia bestemde expeditie voegen. Na alle de geruchten, welke wegens eene aanstaande landing op onze oevers in omloop geweest zijn, verwachten de Turken dagelijks de Ipsarioten te zien verschijnen.”

GRIEKENLAND.

CASSOS, den 10den November.

De inwoners van dit eiland hebben, naar allen schijn, besloten, om zich in hunne onafhankelijkheid te handhaven. Ons eiland bevat omkrent 12,000 zielen, en er zijn bijna 3000 man onder de wapenen, om hetzelfde, bij eenen aanval, te verdedigen. Ons land is daarenboven bijzonder sterk door de natuur, en wij hebben zelfs niet eene eenige veilige ligplaats voor de schepen, dewijl deze des noods naar een naburig eiland moeten vlugten.

Wij hebben het raadzaam geacht, alle onze groote schepen te ontwapenen slechts drie brikken en eene korvet over te houden, en zulks zal zelfs, aangezien de kosten, die het veroorzaakt, niet lang meer duren. Wij rekenen voortaan slechts op onze mistiks, waarmede wij op Cos, Rhodus, Candia en zoo voorts gaan stroopen. Deze mistiks ligten, zoo zij hunne kans schoon zien, vee en vrouwen op. Wij hebben alhier vele Turkinnen, Georgische en Negerinnen, welke op onze markt als slavinnen verkocht worden. Daar ons eiland bijna niets opbrengt, zijn wij verplicht, eenen voorraad van dat van Scarpente, hetwelk rijk daarvan voorzien is, te gaan halen. De inwoners van laatstgemeld eiland schijnen echter niet zeer met hunne insurrectie te vreden te zijn, want zij verlangen den ouden staat van zaken terug.

RUSLAND.

PETERSBURG, den 23ten januari.

Geene europische mogendheid heeft zulke geregelde en wel onderhouden betrekkingen met China, als Rusland. Deze betrekkingen bestaan sedert 1728, het tijdstip, waarop het vredes- en handelsverdrag door de beide mogendheden

gemaakt is. Bij dat traktaat wordt aan het russisch gouvernement het recht toegekend, om te Pekin, een hotel, twee kerken, eenen archimandriet met vier geestelijken te onderhouden, aan welke even zoo vele jonge lieden toegevoegd zijn, bestemd, om de chineesche en mandchousche talen te leeren, ten einde, na hunne terugkomst, tot tolken te strekken, zoo aan de grenzen als bij het departement van buitenlandse zaken in Petersburg. Alle deze lieden moeten tien jaren lang te Pekin verblijven; maar gewoonlijk worden de geestelijken en de jongelingen slechts om de dertien jaren afgezond. Tot dus verre en tot de laatste dezer zendingen toe, waren slechts lieden naar China gezonden van geringe opvoeding en van een zeer middelmatig verstand, welke, bij hunne terugkomst, meestal de mandchousche taal beter verstonden dan hunne eigene. Er zijn slechts weinige in China opgevoede tolken daaruit gekomen, welke aan hun vaderland en de letterkunde eenige wezenlijke diensten hebben bewezen.

De archimandriet *Ilyachintus*, die laatste uit China is terug gekomen, onderscheidt zich van zijne voorgangers door eenen natuurlijke aanleg en door den onvermoeiden ijver, met welken hij zich met de studie der chineesche, mandchousche en andere talen van de binnenlanden van Azie heeft bezig gehouden. De werken, welke hij gaande zijn verbleef in de hoofstad van China heeft vervaardigd, zijn inde jaad verwonderenswaardig. Men staat verstomd, van te zien, hoe een eenig mensch een zoo groot aantal boekwerken heeft kunnen te voorschijn brengen, waar over eene geheele maatschappij van geleerden, gedurende denzelfden tijd, bezig zou hebben kunnen zijn.

De voornaamste werken zijn: *Eene algemeene geschiedenis van China, van den jare 1357 voor, tot en met den jare 1633 na Christus geboorte*, in negen deelen in folio; *eene geografische en statistische beschrijving van het Russische Rijk*, met eene groote kaart, in de vijf voornaamste talen, welke de onderdanen spreken, twee deelen in folio; *de werken van Confucius*, in het russisch vertaald en met commentaren voorzien; *een russisch en chineesch woordenboek*; vier werken over de *geographie en de geschiedenis van Thibet en van klein Bucharie*; *de geschiedenis van het Mogolstân*; *codex der door het chineesch gouvernement aan de mongolische volksstammen gegeven wetten*; *naauwkeurige beschrijving der stad Pekin*; *beschrijving der dijk en waterwerken, aangelegd om de waterwerken der gele rivier te beuwingen*, gevolgd van *eene naauwkeurige beschrijving van het groot kanaal van China*.

Behalve deze in het russisch vertaalde chineesche werken, heeft de archimandriet *Ilyachintus* nog verscheiden traktaat. geschreven over de zeden, gebruiken, huishoudelijke bezigheden en feesten der Chinezen; over hunne krijgskunde, en over de fabrieken en soorten van nijverheid, waarin zij uitmunten.

Het belang, dat Keizer *Alexander* stelt in alles, wat tot den roem van zijn land en van zijne regering kan bijdragen, en in alles, wat den kring der nuttige wetenschappen kan uitbreiden, doet hopen, dat het russisch gouvernement den geleerden archimandriet de middelen gemakkelijk zal maken, om de letterkundige schatten, welke hij uit China heeft medegebracht, in druk uit te geven en hem daartoe in eene belangrijke positie voor eene dergelijke onderneming zal stellen.

ZWEDEN.

STOCKHOLM, den 27sten januari.

De winter is alhier tot nog toe een mengsel van herfst en lente. Wij hebben geene koude, geene sneeuw, en langs de straten worden versche groenten verkocht.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, den 8ten februari.

Het amerikaansch schip de *John Marshall*, hetwelk in 27 dagen van New-York te Rotterdam is aangekomen, heeft 13 kisten met zaden van verschillende woud-boomen van Noord-Amerika ontscheept, waarvan het gouvernement, reeds sedert langen tijd, de naturalisatie in het koninkrijk gewenscht had aan te moedigen. De heer *J. N. Rotiers*, van Antwerpen, reeds bekend door zijne reize in Perzie, in Griekenland en Turkije, als ook door zijn ijver voor de vorderingen der kruidkunde, werd door Z. Exc. den minister *Falk* met de zorg van den aankoop dier zaden belast; doch die jonge reiziger, vóór de rijpheid der zaden, uit de Vereenigde Staten terug geroepen zijnde, dróeg zijne kommissie op aan doct. *John Torrey*. Aan dezen geleerden schrijver van de Flora der Noord-Amerikaansche Staten, en aan de ondervinding van den heer *William Prince*, eigenaar en kweeker van den *Linnaeus-tuin*,

[illegible]

het westerveld, het 7de deel van
het blok O, sub no. 385, bij de ver-
ponding doorlopende no. 2903, en
het 1ste deel, bebouwd met twee po-
stakken, een van steen en planken,
en het andere van hout en bamboezen
en beide met pannen gedekt, staande
en gelegen buiten de stadspoort.
Dit is in het westerveld, het 7de
deel van het blok O, sub no. 390, bij
de verponding doorlopende no. 2904;
van welke vastigheden de bewijzen van
eigendom gedeponeerd zijn bij het Ven-
departement, te Batavia.
Indien het dus iemand mogt zijn die
tenig regt, actie of toezegging op voor-
schreven vastigheden zoude willen preten-
deren, en zich opposeren tegen de voor-
schreven executie en verkoop, die ko-
me en make het mij ondergeteekenden be-
kend.
Aldus gedaan en gepubliceerd, te Ba-
tavia, den 5den augustus 1824.
De fungerend deurwaarder en ge-
zwooren exploitant bij den Land-
raad alhier,
J. B. KROON.

Pro Fisco. Edictale Citatie.

ALZOO de Raad van Justitie te Sama-
rang, op het door den bij gemel-
den Raad, waarnemend Fiskaal *Hendrik
Willem Geselschap, R. O.*, in dato 5
juli 1824, bij rekest gedaan verzoek
geaccordeerd heeft citatie, bij edicte, te-
gen allen en een iegelijk, die enige actie
of pretentie vermenen te hebben, op
enige nog resterende en niet toegewe-
zene penningen of gelden in den desolaten
boedel van wijlen *A. L. Durst Razoux*,
Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl*, eerste
deurwaarder en gezwooren exploitant bij
den Raad van Justitie voornoemd, mits
deze voor de eerste maal dagvaard, elk
en een iegelijk die zich tot deze penning-
gen gerechtigd mogt achten, om in per-
soon, of door gemagtigden, te compareren
ter openbare rolle van gemelden Raad,
op woensdag den 19den augustus 1824,
des morgens te half acht ure, ten einde
hunne pretentie aangeven en te verifie-
ren, en voorts te procederen als naar
regten, sub pone dat aan de non-com-
paranten een eeuwig stilzwijgen zal wor-
ten opgelegd, en dat voor het profijt van
dien, of bij gebrek van een duidelijk be-
vonden pretentie, dezelve zullen worden
verklaard aan den lande te zijn vervallen.
Aldus gedaan, gepubliceerd en geaffi-
cheerd, na voorgaande klokslag, te Sa-
marang, den 12den juli, 1824.
De eerste deurwaarder en gezwooren
exploitant bij den Raad van
Justitie voornoemd,
D. PIJL.

Pro Deo. Edictale Citatie.

ALZOO de Raad van Justitie te Soe-
rabaija, aan den waarnemend pro-
kureur *J. C. F. Vermeulen*, voort en
van wege de desolaten boedelkamer alhier,
als administrerende de insolvente boedels
van de ab intestato overledenen *Charles
Cathart en William George Crowther*,
heeft verleend het eerste default en admisie
tot het doen eener tweede edictale citatie,
tegen alle bekende en onbekende credi-
teuren die tenig regt, actie of pretentie
op de voorschreven boedels vermenen
te hebben, om op woensdag den
25sten augustus 1824, des morgens te half
acht ure precies, ter openbare rolle van
gemelden Raad te compareren, dan wel
gemagtigden te zenden, ten einde het

eerste default te purgeren, en als nog hunne
vermeende actie of pretentie te institue-
ren, en voorts te procederen tot het
judicium, preferentie en concurrentie.
Aldus gedaan en gepubliceerd te Soera-
baija, den 19den juli 1824.
De eerste deurwaarder en ge-
zwooren exploitant voornoemd,
FIX.

Edictale Citatie.

ALZOO de Raad van Justitie te Soera-
baija, aan den waarnemend proku-
reur *J. C. F. Vermeulen*, voort en van
de desolaten boedelkamer alhier, als admi-
nistrerende de insolvente boedels van de
ab intestato overledenen kapitein der arti-
lerie *Dirk Hendriks, F. Abels en L. C.
Pielat*, heeft verleend het eerste default
en admisie tot het doen eener tweede
edictale citatie, tegen alle bekende en onbe-
kende crediteuren die enig regt, actie of
pretentie op de voorschreven boedels ver-
menen te hebben.
Zoo is het, dat ik *Berent Albert Fix*,
eerste deurwaarder en gezwooren exploitant
bij den Raad van Justitie voornoemd, voor
de tweede maal dagvaard, allen en een
iegelijk die enig regt, actie of pretentie,
ten laste van voornoemde boedels, ver-
menen te hebben, om op woensdag den
25sten augustus 1824, des morgens te half
acht ure precies, ter openbare rolle van
gemelden Raad te compareren, dan wel
gemagtigden te zenden, ten einde het
eerste default te purgeren, en als nog hunne
vermeende actie of pretentie te institue-
ren, en voorts te procederen tot het
judicium, preferentie en concurrentie.
Aldus gedaan en gepubliceerd te Soera-
baija, den 19den juli 1824.
De eerste deurwaarder en gezwooren
exploitant voornoemd,
FIX.

Advertentie.

KRACHTENS geprononceerd vonnis
bij den Raad van Justitie te Samarang,
worden alle crediteuren in den desolaten boe-
del van wijlen *J. C. de Gelder*, wed.
Pelle, opgeroepen om de hun toegewe-
zen gelden, onder cautie de restituyendo, te
komen ontvangen ter secretarie der desola-
ten boedelkamer alhier, terwijl bij on-
verhoopde nalatigheid, hier in zal worden
gehandeld als bij art. 17, van het pro-
visioneel reglement op de administratie
der desolaten boedels in Nederlandsch Indië,
is voorgescreven.
De desolaten boedelkamer voornoemd.
Namens dezelve,
De secretaris,
J. A. CLIGNETT, jr.
Samarang, den 28sten juli 1824.

DE Weeskamer te Batavia, verzoekt
elk en een iegelijk die iets te vorderen
heeft van, dan wel verschuldigd is
aan de boedels van wijlen *Frederik
Follich, Boudwijn Breuring, Hendrik
Stahls, F. A. E. Strick van Linschoten,
A. Henric, W. L. Baggers, Pic-
ters*, gezagvoerder van *Z. M. Peniche*
no. 3, en *Abraham van Isfeldijk*, daar-
van aan haar aangifte of betaling te doen.
De secretaris,
FOCQUIN.
Batavia, den 24sten juli 1824.

DE Weeskamer te Batavia, verzoekt elk en
een iegelijk die iets te vorderen heeft
van, dan wel verschuldigd is aan de boedels
van wijlen de heeren *Mr. F. H. Lubberts*, in-
voestrukerend prokureur alhier, *Joh. Kretzer*,
waarnemend hoofd-kommissie bij de ordon-
nantie, en den opziener *Sterk*, daarvan aan
haar aangifte of betaling te doen. Zijnde
door de Weeskamer aan de belanghebbenden,
op daartoe nader te bepalen dagen, op bewijs
van eigendom en tegen betaling der notien
van onkosten, worden uitgereikt, de in den
boedel van wijlen voornoemden pakkijzen ge-
vondene akten en documenten.
Op last van dezelve,
De secretaris,
FOCQUIN.
Batavia, den 9den augustus 1824.

DE wees- en boedelkamer alhier, ver-
zoekt elk en een iegelijk die iets
te vorderen heeft van, dan wel verschul-
digd is aan de boedels van wijlen den ab-
hier, ab intestato overledenen *J. P. Meis-
ma*, de *Matejische vrouwen Ma. A. A. A.
rian*, en *Makasser* en den *Chinees, Tab
Samsay*, om daarvan aan haar aangifte
of betaling te doen, binnen den tijd van
drie maanden, gerekend van heden af.
De wees- en boedelkamer voornoemd.
Namens dezelve,
De secretaris,
J. A. CLIGNETT, jr.
Samarang, den 14den juli 1824.

ALZOO de Weeskamer te Samarang,
bij resolutie van den Raad van Justi-
tie alhier, dato 12 dezer, is benoemd tot
curatoren in den gedecedeerden boedel van
Maria Petronella Beetsjes, weduwe van
Wacij, zoo wordt elk en een iegelijk, die
iets van denzelven te vorderen heeft, dan
wel verschuldigd is, verzocht, daarvan,
aan gemelde kamer, binnen den tijd van
drie maanden, aangifte of betaling te doen.
Namens de Weeskamer voornoemd,
De secretaris,
J. A. CLIGNETT, jr.
Samarang, den 23sten juli 1824.

DE Weeskamer te Soerabaija, roept bij
deze elk en een iegelijk op, die iets
te vorderen heeft van, dan wel verschul-
digd is aan de nalatenschappen van wijlen
*A. J. Daniel, H. van Almen en C.
F. Quatrop*, ten einde, daarvan aangifte
of betaling te doen, binnen den tijd van
drie maanden, gerekend van heden af.
Namens de Weeskamer voornoemd,
De secretaris,
J. A. CLIGNETT, jr.
Soerabaija, 27 juli 1824.

Op den 24sten juli 1824, overleed
alhier, ab intestato, *Frederik Willem Rob-
berts*, in leven gezagvoerder van het Ne-
derlandsch partikulier schip *ESPERANCA*,
elk en een iegelijk die iets te vorderen
heeft van of verschuldigd is aan deze nalaten-
schap, gelieve daarvan aangifte of te be-
taling te doen, binnen den tijd van drie
maanden, gerekend van heden af.

De Weeskamer te Soerabaija,
Namens dezelve,
De secretaris,
ARIENS.

ELK en een iegelijk die iets verschul-
digd is, aan de nalatenschappen van
wijlen *J. B. Bij Bouvas*, wordt bij deze
noegzaam uitgenoodigd, zijn debs aan de
gedachte nalatenschap, binnen den tijd van
eene maand, te voldoen.
De Weeskamer te Soerabaija,
Namens dezelve,
De secretaris,
ARIENS.

Post-kantoor te Batavia.

WORT ter kennis van het publiek
gebragt, dat aan het post-kantoor
te Batavia, pakketten voor brieven geopend
zijn, om te worden verzonden:
naar het schip, van kapitein
Amsterdam, *Ned. schip, Cornelia*, P. Sipkes.
Idem, *dito ditz Vriendschap*, J. Cremer.
Antwerpen, *dito brik-schip, Jeannette*, H.
Nacht, *dito ditz Mercurij*, Jordan.
Nederland, *Eng. bark Rosanna*, W. Johnstott.
Idem, *dito brik Indus*, J. Molart.
Padang, *dito ditz Bantam*, W. H. van
Het pakket brieven voor Nederland met
kapitein *P. Sipkes* verzorgende het schip
Cornelia zal op zaterdag den 9den de-
zer, voorwaals ure, worden gesloten.
nam BATAVIA, den 6den aug. 1824.
De postmeester,
P. A. BIK.

Post-kantoor te Samarang.

WORDT bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat de volgende schepen en mindere vaartuigen in lading liggen, om naar Europa en andere havens in Indië te vertrekken: *van naar* *schip* *kapitein* *Riouw en Malakka*, *Chinesche brik Hohen*, [Tan Lianling] *Riouw en Trenganoe*, *Maleische Toep*, *Bidier*, *Idem*, *dito dito*, *Tango*, *Padang*, *dito pad Akan tjempaka*, *Slamat*. Brieven of pakketten kunnen, ter verzending met bovengemelde vaartuigen, aan het post-kantoor bezorgd worden.

SAMARANG, den 7den juli 1824.
De postmeester, **H. W. GEZELSCHAP.**

PRIS-COURANT der onderstaande Producten van Nederlandsch Indië.

Soorten der Goederen.	Prijzen.	Aanmerkingen.
Atak	f. 100: - per legg.	Zonder fust.
*Benzijn 3e ca 4e soort	Van f. 66: - tot f. 110: - per pik.	1ste en 2de soort, zijn zeldz. aan de markt.
*Campher	f. 69: 15: - per balie.	
Gambier	Van f. 25: - tot f. 28: - per pik.	
Huiden (koe) dito (buffel)	f. 24: 15: - per pik. Van f. 17: - tot f. 18: - per pik.	Dalende.
Indigo	Van f. 3: 15: tot f. 4: - per pond.	Idem.
Koffij	Van f. 28: - tot f. 30: - per pik.	Voorraad onbeduidend.
*Koper (Jap.)	f. 53: - 4: - pr. pik.	
Olie (klapper)	Van f. 15: - tot f. 18: - per pik.	
Peper (Jap.)	f. 22: - per pik.	Weint of geen voorraad.
Rijst	Van f. 88: - tot f. 99: - per kof.	
Rotting	Van f. 6: - tot f. 7: - per pik.	
Sago	Van f. 14: 20: - tot f. 16: 00: - per pik.	Weinig of geen aan de markt.
Schildpad	Van f. 4: - tot f. 6: - per pik.	
Sapan-hout	Van f. 18: - tot f. 20: - per pik.	
Sandel dito	Van f. 13: - tot f. 14: - per pik.	
Suiker	Gemiddelde prijs f. 147: - 10: - per pik.	
*Specerijen	Gemiddelde prijs f. 138: - 13: - per pik.	
Nooten - muscaat middel.	Gemiddelde prijs f. 50: - 26: - per pik.	
Foelie	Gemiddelde prijs f. 506: - tot f. 550: - per korg.	
Nagelen	f. 788: - per pik.	Ouzker.
*Tin (Bakka's)	Van f. 130: - tot f. 150: - pr. pik.	
Tabak	27½ stuiv. pr. pond.	
Tripangs		
*Vogelnestjes eerste soort.		
Wasch		
*Nooten - zeep		

Deze Gouvernements veilingen, waarbij de vendu-ongelden dienen gerekend te worden van 6½ per Cent.

Alles eerste kwaliteit, tenzij anders is aangemerkt. **Batavia, den 5den augustus 1824.**
Namens het Commerciale Comité.
De Secretaris,
W. A. KEUCHENIUS.

Wissel Cours.

Op Nederland, 4 & 6m. zicht 43 en 44 ½ per Sp.
Engeland, 4 tot 6m. zicht 3 s. 8 p. per Sp.
Bengalen, 30d. 185 sicca ropijen per Sp.
Singapore, 2 guldens voor guldens, Spaanf. matt. 15½ tot 16 per Cent premie.
Batavia, den 5den augustus 1824.
Namens het commerciele comité,
De Secretaris,
W. A. KEUCHENIUS.

VASTGESTELDE PRIJZEN

van het Brood en Varkens-Vleesch te **BATAVIA.**
Tarwen brood de 16 oncen . . . f. - 7½ ad.
Varkens-vleesch het katje . . . 8: -
Ossen-vleesch per pond . . . 6: -
De resident,
VAN HOGENDORP.

MARKTPRIJZEN

der onder volgende Waren te Batavia,
Klapper-olie per takk. 0833 bott. f. -
Katjang-olie dito dito . . . f. -
Rijst per koijang . . . 991 -
Idem per gantang . . . -
Brandhout de vad. van 18 vt. op 6 . . . 15: -

Getrouwd,
CH. MONNOIJE, kapitein,
de wed. **TORMIJN**, geb. **Lamonon**.
Batavia, 18 juli 1824.

Getrouwd,
CARL FERDINAND BRAUNE,
met
ADRIANA GEERTRUIDA HEIJT-ZIGHT.
Batavia, 25 juli 1824.

Getrouwd,
HENDRIK VAN DER SMIEDEN, rijfmeester,
met
PAULINE JEANNE ELIZA DE GROOT.
Batavia, den 25sten juli 1824.

[MARRIED.] At Soerabaya, on the 18th inst., **George W. Abbot**, of Boston U. S. A. to Mrs. **Sophia H. Douglas**, of Soerabaya.

Getrouwd,
A. LAMERE,
met
JOHANNA WILHELMINA PRIESTER.
Soerabaja, den 11den juli 1824.

Op den 24ten juli 1824, is te Batavia, van een zoon en een dochter bevallen, vrouwe **J. C. de B.**, geliefde echtgenoot van **S. D. SCHIFF**.

Heden verlost, voorspoedig, van een zoon, **P. Ellinckhuijsen**, geliefde echtgenoot van **H. VAN REIJN**.
Goenoeng-saharie, 18 juli 1824.

S. J. E. KOCKERS, weduwe van wijlen den heer luitenant-kolonel **de Winter**, verlost heden voorspoedig, van een dochter.
Goenoeng-saharie, 16 juli 1824.

Heden verlost, voorspoedig, van een zoon, de weduwe **Raaff**, geboren **Arnould**.
Wettevrede, den 4den augustus 1824.

Heden beviel mijne geliefde echtgenoot, **Henriette Marie Claire Smislaers**, voorspoedig van een zoon.
Q. HOLMBERG DE BECKFELT.
Samarang, 19 juli 1824.

Heden morren verlost van een dochter, **Agnetha Dorothea Bischoff**, geliefde vrouw van **Den onder komms. van marine, VAN T WOUT**.
Soerabaja, den 25sten juli 1824.

Den 17den juli, des avonds omstreeks 9 ure, verlost mijne dochter, de weduwe **Steenkamp**, van een mei je.
ROESLER, gepn. luit. kolonel.
Soerabaja, den 20sten juli 1824.

Heden beviel, zeer voorspoedig, van een dochter, **Wilhelmina Hermina Ondaatje**, geliefde echtgenoot van **J. G. WALER**.
Rembang, 26 juli 1824.

Op den 26sten mei, beviel te Padang van een weigeschapen dog dooden dochter, de echtgenoot van den kapitein **Bruse**.

Heden verlost, voorspoedig, mijne geliefde huisvrouw, **Johanna Maria Monjing**, van een dochter, moeders **OTT**, chur. der 2de klasse.
Bezoekie, den 14den juli 1824.

[Birth.] At Salatiga, on the 19th of July, the lady of **William Cotes, Esq.** of Assam.

Mijne geliefde huisvrouw, **Geertruida Catharina Dibbets**, verlost, gisteren avond, ongeveer 9 ure, zeer voorspoedig, schoon outydg, van een zoon, die tot onze droefheid, 6 uren na de geboorte overleden is.
S. ROODA VAN EIJSSINGA, Predikant te Batavia.
Ternate, den 2den juni 1824.

Heden overleed alhier, na een ziekte van weinige dagen, onze broeder **Abraham**, waarvan wij bij deze, aan 16 minnen vrienden kennis geven.
W. M. VAN IJSSELDIJK,
A. F. VAN IJSSELDIJK,
Mede uit naam hunner moeder.
Batavia, den 19den juli 1824.

Heden overleed de wel edel gestr. heer **C. van der Palm**, gepensionneerd eerste luitenant.
Iets van den overledenen mogt te vorderen hebben, of aan hem verschuldigd zijn, gelieve daarvan opgave en betaling te doen aan den ondergeteekenden, ten huize van den heer **M. Rudolph**, op Goenong-Saharie, binnen den tijd van zes weken.
J. N. VAN DER PALM,
Testamentaire executeur.
Batavia, den 15den juli 1824.

Heden overleed, alhier, in den ouderdom van ruim 68 jaren, vrouwe **J. E. Raaijche**, weduwe **J. C. van Son**; alle degenen welke iets te pretenderen hebben vah, of wel verschuldigd zijn aan haren boedel, gelieven daarvan opgave en betaling te doen, aan den eerstgenoemden executeur, binnen den tijd van zes weken.
G. H. DE WITT,
J. EKENHOLM,
Testamentaire executeurs.
Batavia, 31 juli 1824.

Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, mijn dierbare echtgenoot **Christiaan Jacob de Bruijn**, aan verval van levenskrachten.
J. C. BRUGGEL, wed. de Bruijn.
Batavia, den 4den augustus 1824.

Heden stierf, na een ziekte van zeven dagen, onze waarde vriend en compagnon, de heer **F. W. Soest**, oud 26 jaren.
JOHS. VERSTEEGH,
G. DE RAADT,
Testamentaire executeuren.
Batavia, 30 juli 1824.

Heden overleed de heer **Samuel Samson**, na een kortstondige ongesteldheid, die evenwel reeds door langdurige lykkelingen was voorafgegaan; zeer betreurd bij zijne vele vrienden, en bij hen, aan wien hij sedert rene reeks van jaren zijne geneeskundige hulp verleend had.
J. B. CLEERENS,
W. F. PAINE,
Executoren testamentair.
Batavia, den 22 juli 1824.

This day died, *Samuel Samson, Esq.*, at his House, at Noordwijk, after a short severe illness, preceded by a lingering indisposition, much lamented by his numerous friends, and by those who have experienced the benefits of his professional services.

J. B. CLEERENS,
W. F. PAINE,
Test. executors,
Batavia, the 22d July 1824.

HEDEN ontvingen wij de voor ons grievende tijding, van het overlijden van onzen *Vader*, te Rotterdam, in den ouderdom van ruim 70 jaren.

P. en J. VERWOERT.
Batavia, 28 juli 1824.

HEDEN overleed, aan de gevolgen van hevige koorts, de wel edele heer *J. Kretzer*, in leven hoofd-kommiss bij de hoofd-directie van financiën.

Batavia, den 28sten juli 1824.

Wij geven bij deze kennis aan vrienden en bekenden, dat de wel edele heer *G. P. de Sturler*, op den 3den augustus 1824, nabij Batavia, in den ouderdom van vijf-en-veertig jaren, is overleden.

R. P. VERMEULEN,
J. K. MEIS.
Executeuren testamentair.
Batavia, den 7den augustus 1824.

Op den 20ten juli 1824, overleed alhier, de 1ste luitenant, *G. von Leschen*; alle degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan wijlen den overledenen, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, vóór of uiterlijk, op den 31sten augustus 1824, aan de ondergeteekende executeuren

HÖSSEN, 2de luit. kwartm.
VERZIJL, 2de luitenant.
Weltevrede, den 31sten juli 1824.

Op den 4den augustus 1824, overleed, te Weltevrede, de adjunct-inspecteur der 1ste klasse *Reichenau*; al degenen welke iets van de nalatenschap te vorderen hebben of aan dezelve verschuldigd zijn, worden verzocht zich binnen eene maand, na dato te melden, aan

De kommissarissen,
P. OOSTHOUT,
Kaptn. adjt. inspr.
J. DE KOLF,
luit. adjt. inspr.

Tot mijne groote droefheid verloor ik, den 19den juli, mijn geliefd zoon, in den ouderdom van vier jaren en drie maanden, na het sukkelen aan zware koorts.

Aan boord *Z. M. koloniale schoener Castor*, den 24sten juli 1824.

J. STOLZE,
Luitenant der eerste klasse.

HEDEN ontving ik, de voor het moederlijk hart zoo grievende tijding, dat mijn 2de zoon, *Charles Jacob Barbier*, oud 19 jaren en 3 maanden, luitenant bij het 2de regiment, in dienst van Zijne Brittannische Majesteit, op den 29sten september 1818, te Ceijlon, aan de gevolgen van de geefte koorts, veroorzaakt door zware fatigues in den oorlog tegen de Candianen, is overleden; nog treurende over het verlies van eene onlangs overleden geliefde dochter, treft mij deze slag te gevoeliger, en het is alleen de onderwerping aan den wil van den Albestierder die mij in mijn hiden kan troosten.

wed. **P. J. BARBIER**
geb. *Pieterse.*
Soerabaija, den 24sten juli 1824.

Koetirka hârie 27 dari boelan juli ieni, Allah soeda ambil kombâlie pengâlihanja pada kamie, anak parampoewan

jang bernama *ANNA MARGARETHA*; di day lam hoemoer 17 boelan 25 hârie, foenggoh! fakit hârie kamie, jang miestie kombalikan anakh ietoe, pada ieboenja, bagitoe moeda.

SOERABAJA, 28 hârie juli 1824.
J. P. DON,
A. M. DON,
Anakhnja Goed.

HEDEN nacht, omstreeks elf à twaalf ure, ontsliep tot mijne bittere droefheid, doch zoo ik vertrouw zalig, mijn waarde echtgenoot, *Fredrich Wilhelm Carl Hallwachs*, laatst gepensionneerd luitenant-kolonel, in den ouderdom van bijna 54 jaren.

A. D. FRETZ,
wed. *Hallwachs.*
Soerabaija, 12 juli 1824.

Ons ouderhart werd op nieuw ten diepste getroffen door het afsterven, op heden, van ons zoo teder geliefd zoon, *Franciscus Theodorus*, in den ouderdom van twee jaren min twee dagen.

F. H. SMULDERS.
Soerabaija, 6 juli 1824.

Was, nog weinige dagen geleden, het wederzien mijner geliefde ouders; na eene afwezendheid van ruim twee jaren, mij tot eene ongelooflijke vreugde, hoe spoedig wierd deze vreugde in de allerhevigste smart verwisfeld.

Heden morgen, omstreeks vier ure, behaagde het den Alwijzen Bestuurder onzer lotgevallen, door een hevigen aanval op de zenuwen, mijn hartelijk geliefde echtgenoot, jonkheer *Jan Eliza van Breugel*, in den ouderdom van 28 jaren, eene maand en vijftien dagen, uit mijne liefdearmen wegterukken, mij nalatende twee zoontjes, welke hun verlies nog niet kunnen beseffen.

Door dezen gebruikelijken weg van mijn onherstelbaar verlies aan vrienden en bekenden kennis gevende, verzoeken ik van brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

wed. **J. M. F. van BREUGEL,**
geb. *Verhaage.*

Grissee, den 11den juli 1824.

HEDEN overleed, alhier, tot mijne innige smarte en het ongeluk mijner zes jonge kinderen, mijn geliefde echtgenoot, *J. A. Steijn Parvé*, in leven Resident van Madura en Sumanap; ieder die zijn braaf en goed karakter gekend heeft, zal, vertrouw ik, in mijne regmatige droefheid deel nemen.

wed. **J. A. STEIJN PARVÉ.**
geb. *Couperus.*
Sumanap, den 8sten juli 1824.

HET heeft God behaagd onze teder geliefde zuster, *Catharina Breton van Groll*, weduwe *Sebastiaan Rauws*, heden tot zich te nemen in den ouderdom van 40 jaren en 11 maanden.

Eene korte doch hevige zenuw zinkingkoorts, maakte een einde aan haar zoo dierbaar leven. Wij betreuren in haar eene dierbare zuster, en hare vijf nog jonge kinderen eene brave en tederhartige moeder.

Mede uit naam van onze zusters en broeders.

G. N. VAN GROLL,
J. W. VAN GROLL.

Rembang, den 13den juli 1824.

Den 7den juli is alhier overleden, de heer *Johannis Brust*; alle degenen die iets te pretenderen hebben van, of verschuldigd zijn aan deszelfs boedel, worden verzocht, binnen drie maanden, aan de ondergeteekende testamentaire executeuren, opgave en betaling te doen.

G. T. BROUWER,
J. MOUTHAAN.

Pasfarcang, 14 juli 1824.

ALLE degenen die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen de heer *F. W. Soest*, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, aan de testamentaire executeuren.

JOHS. VERSTEEGH,
G. DE RAADT

Batavia, 30 juli 1824.

ENieder die iets verschuldigd is aan of te pretenderen heeft van den boedel van wijlen den heer *S. Samson*, gelieven kantore der firma van *Forestier en Co.*, daarvan opgave en betaling te doen, binnen den tijd van twee maanden, aan

W. F. PAINE.
Testamentaire executeur.

Batavia, den 29 juli 1824.

ALLE degenen die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *R. C. N. d'Abo*, worden verzocht, daarvan opgave en betaling te doen, binnen zes weken, na dagtekening dezer, aan den heer *J. Davidson* te Samarang, van de firma van *Macquoid, Davidson en Co.* alhier, als daartoe speciaal door den ondergeteekenden gemagtigd.

A. F. VAN DEN BERG.

Algemeen gemagtigde van de weduwe van wijlen *R. C. N. d'Abo*, en executrice in deszelfs boedel.

Batavia, 30 juli 1824.

ALLE degenen die iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *G. P. de Sturler*, gelieven daarvan aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van twee maanden, van heden afgerekend.

R. P. VERMEULEN,
J. K. MEIS.
Executeuren testamentair.

Batavia, den 7den augustus 1824.

IE iets te pretenderen hebben van wijlen den Chinees *Lim Kengoeij*, gelieven daarvan opgave te doen, binnen den tijd van twee weken.

B. J. JACOBS, executeur.
Batavia, 22 juli 1824.

ALLE degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *Christiaan Jacob de Bruijn*, worden verzocht daarvan aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, aan de executrice *J. C. Bruggel*, en aan de gemagtigden alhier *H. Radius*, en *Nicolaas Janssen*.

Weltevrede, 6 augustus 1824.

ALLE degenen die iets te pretenderen hebben van of verschuldigd zijn aan den, op heden overleden *Madurefchen* majoor van het 2de bataillon 19de afdeeling nationale infanterie, *Radin Ario Casoumo*, gelieven hiervan opgave en betaling te doen binnen eene maand, na dato dezer, aan de kommissarissen in den boedel, majoor **RADIN KASUMA**, kapitein **KLAASSEN**, en 2de luitenant **VAN BAAK**.

Samarang, den 11den juni 1824.

ALLE degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den, te Banda, overleden heer, . . . *Lamoriu*, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, aan de testamentaire executeuren

J. W. VAN FRANQUEMONT,
J. J. DODERO.

Soerabaija, 4 augustus 1824.

Advertentie

ALLE degenen die iets te pretenderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen jonkheer *Jan Eliza van Breugel*, gelieven daarvan op

gave en betaling te doen, vóór ultimo augustus 1824, aan deszelfs executrice. wed. J. M. F. VAN BREUGEL, geboren Verhaage, *Grissee, den 25sten juli 1824.*

Advertentie.

A LLE degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den chirurgijn der 3de klasse *Waldmann*, overleden in het garnizoen te Banjoewangie, gelieven daarvan, binnen den tijd van zes weken, opgave of betaling te doen aan de kommisarissen

GEIGER, 2de luit. der pionniers.
GILLIJ, 2de luit. eerste komp. algemeen werf-depôt.
Banjoewangie, den 22sten juli 1824.

A LLE degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van den alhier, ab-intestato, overleden Arabier, genaamd *Bachlas*, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, gerekend van heden, aan de ondergeteekende

Agenten der Bataviafche Weeskamer,
J. KORTENBOUT VAN DER SLUIJS.
W. GEERLING VAN WIJNGAARDEN,
Indramajoe, den 24sten juli 1824.

Vendu - advertenties.

Op maandag den 9den augustus 1824.
VOOR het negotie-huis van den heer *Thornon*, op de Voorrei, van plect-, glas- en anderwerken, wagen- en bendij-tuigen, lampen, ijzerwerken, horologien, hoeden, mutsen, paljongs, spiegels, dames zadels, zweepen, thee-bladen, marokijn leder, zuren, dranken, bijouterien, enz.

En precies te 11 ure,
De navolgende vastigheid, voor rekening van mejufvrouw *Cecilia Magdalena Jacobs*.
Zeker erf, bebouwd met een steenen huis, kombuis, dispens, enz., staande en gelegen buiten deze stadspoort Rotterdam, aan de oostzijde van de Verburgs-gragt, in het oosterveld, het 17de deel van het blok L, sub no. 92, bij de verponding doorlopende no. 2140.

Op dinsdag den 10den augustus 1824.
VOOR het negotie-huis van *Forestier*, op de groote rivier, van diverse wijnen, brandewijn op bottels en in fust, Amerikaansche beschuit, gezouten spek, zalm, pruim-tabak, schrift-lesenaars, chinefche zijden goederen, planken en balken, en het geen verder opgeveild zal worden.

Op woensdag den 11den augustus 1824.
VOOR het negotie-huis van de heeren *de Raad, Soest en Versteegh*, op de Voorrei, voor rekening des boedels van wijlen *F. W. Soest*, van zeer goede gedresseerde bendij paarden, bendij's, rijtuigen, mans kleederen; voorts wijnen, manufacturen, katoenen-garens, band, passamenten, touw-werken, lijn-olie, loodwit, en het geen verder te voorschijn zal worden gebracht.

Op donderdag den 12den augustus 1824.
VOOR het negotie-huis van *van de Laar en van Leeuwen*, op de groote rivier, van Engelsche en Nederlandsche lijnwaten, polen-tien, zeildoek, blaauwe en zwarte Leidfche lakens en witte kasimieren, glazen ruiten, touwwerk, verwen, loodwit en lijn-olij, spijkers, horologien, jenever, leng-visch in blik, siroop, enz., benevens eene fraaije Brusselsche reis-kales.

En voor rekening van het Gouvernement, hier oude post-karren.

Op vrijdag den 13den augustus 1824.
VOOR een huis op groot roea-malakka, voor rekening des boedels van wijlen den heer *W. L. Baggers*, ten overstaan van eene kommissie uit de Bataviafche Weeskamer, van huismeebelen, goud- en zilver-werken, materialen, knuffenen, enz.

Advertentie.

IN den beginne der aanstaande maand augustus, zullen, op publieke vendutie, worden verkocht de ondervolgende perceelen.

Ben stuk grond, waarop het gewezen fort Jacatra,

Een huis, bijgebouwen en erf, gelegen in genoemde nabijheid.

Drie stukken grond, gelegen op Weltevrede, nabij de erven van wijlen *W. J. Cranfen*.

Eene fraaije troep schapen, dertig merrie-paarden en drie spring-hengften Arabiersch en Basterd Arabiersch; kunnende degenen die daarin gading heeft, en soms eene onderhandfche koop wilde doen, zich adreseren bij den land-eigenaar van en te Kampong Malaijo.

Batavia, den 29sten juli 1824.

D E R A A D T, S O E S T & V E R S T E E G H, zullen, op eenen nader te bepalen verkoopdag, publiek, doen verkopen, eene extra verzameling boeken van de beste Nederduitsche, Fransche en Engelsche schrijvers, en van welken zij in tijds de catalogus zullen rondzenden.

Voorrei, 29 juli 1824.

Te huur.

E E N huis op Gonoeng Saharie, te bevragen bij den bewoonder, den heer *Foquin*.

B I J mevrouw *Arends*, in de Koefstraat, zijn te bekomen, à eene spaansche mat het potje, allerhande soorten van ingelegde zuren en confituren, ingelegde visch, limoen- en tamarinde siroop.

For Sale.

B E S T London particular madeira wine in baskets of 3 dozen esch, also in pipes, hogsheds and quarter casks.
MILN, HASWELL & CO.
Great-river-street, 22 juli.

Te koop.

B I J *Forestier en Co.*, op de groote rivier, oostzijde, de lading van de Fransche brik *L' HIRONDELLE*, kapt. *Boij*, van Marseille, bestaande uit likeuren, vruchten op brandewijn, ingelegde vruchten, wijnen van verscheidene soorten, brandewijn op bottels en fust, porcelainen, tafel-serviesen, plect-werk, glaswerk, likeur-, azijn- en olie-zetjes, astrale lampen, arm-blakers, spiegels, fijne lakens, reuk-werk, epauletten, galons, enz.

Livett and Gonsalves,

Have received the following fresh English Goods, for Sale.

C O O K I N G Utensils of all Sorts Iron and Tin, Pickles, Sauces, Mostard and Vinegar Door Portmanteau and Drawer Locks, Hair Powder, Lavender Water, Essence Peppermint, Eau de Lucc, Spirits Lavender, Aromatic Vinegar, Marking Ink, Salts, Cream Tartar, Magnisia, Sidlet Powders, Arrow Root.

Confectionary and preserved Fruits, Lamp Shades, Oil Burners, Dressing Cases, Portmanteaus, Blacking and Brushes, Cerry Combs and Brushes, and fine Edinbro Ale, &c. &c.

24th July 1824.

B I J *Leps en Co.* zijn te bekomen: boter, rolpens, tongen, spek, ge-rookte zalm, gezouten- en leng-visch, ingelegde soep-groenten, snijbonen, kool, augurken, klappers, olijven, Engelsche mosterd en tafel-zuren, visch en vleesch, saucen, stroop, salade-olij, beste vruchten op brandewijn, chocolade, arrow-root, kanarie-vogel-zaat, diverse likeuren, Hollandsch water, azijn, belegen bier, extra beste cognac, beste roode wijn; als margaux, medio, rhijnsche wijn, muscaat en petit port, eau de cologne, lavender, sel de vinaigre, hairpoeder, spermacetie-kaarsen, tarpentijn-olij, pik, harpuijs, varinas, tabak, spaansch groen, glazen ruiten, spijkers, platlood, roskammen, ijzeren voetschrappers, schoenen, slijpsteen-

nen, muurstolpen, thee-serviesen, schen-bladen, wagen-lantarens, gewast linnen en laken voor tafelkleedjes en voor rijtuigen, extra fijn blaauw laken en wit kasimier, flanel, wollen dekens, alketives, japanscho krip, linnen, en andere goederen meer.

D E R A A D T, S O E S T & V E R S T E E G H,

bieden de navolgende goederen aan ten verkoop, als: exquisite en beste roode medoc-wijnen, van *E. Suermonts en Zoon* en *Co.*, *A. Milders en Zoon*, gebroeders van *Vlissingen* en anderen; puikere rhijnsche en mallaga-wijnen, jenever, Nederlandsche en Engelsche chitsen, katoenen garens en band, touwwerk, ankers, zeildoek, lijn-olij, loodwit, benevens eenige brillante spiegels, fraaije prenten achter glazen, scheeps patent-glazen, een partijtje goud-draad, enz., enz.

Voorrei, 29 juli 1824.

Te koop.

O P Ankée, op de hoek van de twee bruggen, in het gewezen huis van den heer *Tessera*; schoone witte rijst, bij de heele, halve en kwart koijang, dito padij goendel boeloe, dito halve en kwart Thain, van 4000 pond, à Spm. 55; alsmede goede afbraak.

Te koop.

E E N T U I N, op Rijswijk, te bevragen bij *van der Kaa, Haste en Co.*

B I J de weduwe *Schneider* zijn te bekomen en pas aangebragt: eerste kwaliteit mans hoeden, porcelain-werk, thee-serviesen, vazen met bloemen, echte kasimieren, kwart en halve swaals, dames- en heeren zwarte en witte zijden kousen, witte en zwarte halve dito, beste eau de cologne, siroop de capulaire, enz., enz.

V E R S C H E Soerabaijafche aardappelen, à 10 ropijen per piket van 125 pond, bij

KRUIJT EN VAN DASTEN.

S O U R A B A Y A Patatoes, Neally imported at 10 rupees a picol of 125 pd.
KRUYT & VAN DASTEN

D E ondergeteekende heeft de eer het ge-eerd publiek te berigten, dat hij zijne toko heeft geopend in de binnen nieuwoortstraat, tegen over het kantoor van den wel edelen heer *Masch*, en dat hij hem, tegen zeer billijke prijzen, te bekomen zijn: extra fraaije in Geneve vervaardigde bijouterien, spelende doozen, christallen pendules, serviesen, astrale lampen, kroonen, hang- en muur-stolpen, spiegels, seildertjen, heeren- en dames schoenen, handschoenen, mans hoeden, lakens en kasimieren, teeken-papier, porcelainen, thee-serviesen, bouillon-koppen, Vriesfche klokken, tabak, suulf en cigaren, eau de cologne, genever op besen, bier, brandewijn, mader- en roode wijnen, genever, feltzerwater, boter, sla-olie, meel, spermacetie-kaarsen, gezouten ossentongen, an-sjovisch en zalm in vaatjes, speelkaarten, kinder speelgoed, enz., enz.

G. VAN HARPEN.

Batavia, den 5den augustus 1824.

Te koop.

E X Q U I S Brabandsch bier, dito ligt en zwaar prinsesfen dito, feltzerwater; lakens en kasimieren, Engelsch leder, katoenen, dames, heeren en kinder kousen, dames stroo-hoeden, merinos, chitsen, zwarte zijden halsdoeken, zijden kousen, parfumerien, mathematische instrumenten, mahonihouten meubelen, Solofche tuigen, laarzen en schoenen, enz., enz.

WATENDORFF HIPP en ZIMMERMAN.

Te koop.

E E N phisikaalisch kabinet, bestaande uit superbe instrumenten; te zien bij den eigenaar *A. Andrieux*, te Samarang. Een catalogus van gemelde instrumenten, is te zien bij de heeren *Macquoid, Davidson en Co.*, te Batavia, welke ook met den verkoop gechargeerd zijn.

Te koop.

EEN Tuin met deszelfs Gebouwen, staande en gelegen op Anke, naast den tuin van de heer *Lion*, te bevragen bij *J. LOTTEN*, Batavia, 5 augustus 1824.

Te huur of te koop.

EENE wel gelegen nieuwe bamboezen woning met vier kamers, voor en achtergallerij en kombuis, alles met steenen vloeren, houten kozijnen, dito deuren en glazen ramen, wagen-huis, paarden-stal, enz., kunnende terstond worden aanvaard; te bevragen aan het Post-kantoor.

Te koop.

Bij *W. Steets jr.*, pas aangebragt met het schip *HIRONDELLE*, van Frankrijk en Mauritius: St. Emilion, St. Julien, chateau margo wijn, absinthe, cognac, mode-wa- ren, sloop, en cap-laine, kimoon en punch, valche gouden pas-menten, ros ammen en bor- stels, Engelsche horlogien, stoden, sijne Bra- bandische hoeden, en andere goederen meer.

Te koop.

HET landgord *Kalsebanteng* en *Ta- wangtrasie*, groot ruim 600 mor- gen in vierkant, gelegen westelijk van de stad Samarang, op de 4de paal, bestaan- de in koffij-tuinen, rijst-velden, negorijen, vijvers en brandhout-boschen langs het strand, bij percelen, dan wel geheel; te be- vragen bij den eigenaar *J. D. SCHULTZ*.

Te koop.

EEN splendide secretaire, eenige gouden haeren en dames horologie, *Chro- nometer*, *Principel*, nieuwe zilveren lepels en vorken, juwelen en andere bijoute- rien; adres bij *WESTERMAN DE NIJS en CO.*

Te huur.

EEN wel gelegen koopmans pakhuis, adres bij *WESTERMAN DE NIJS en CO.*

Bij *J. Wright*, Great-River, Kegs of fresh American cracker biscuit, Havansh segars variety of other new goods fresh imported.

Advertentie.

Op vrijdag den 27sten augustus, voor het ne- cie-huis van *W. Klein*, zullen door de ondergeteekenden, mede executur in den bo- del van wijlen den heer *C. van Naerssen*, per pu- blike venditie wor- en verkocht, d zelfs aan- deel in het land Goemmelak, benevens dat van de percelen no. 1 en 2, gelogen in het Da- maksche. *C. H. KLEIN*, Samarang, den 28sten juli 1824.

WISSELS op Holland 43 str. per dollar.

BILLS on London 3 s. 8 d. per dollar. at six months sight. *STEWART, TURING & CO.*

Vracht naar Nederland.

MET het extra snelzeilende brik-schip *JEANNETTE*, kapt *H. Rose*, zul- len te- tegen, medio augustus vertrekken naar Antwerpen, hebbende reeds de helft der lading gereed, adres bij *BROUWER NOLTHENIUS en Co.* Batavia, 29 juli 1824.

Vracht en paslage

Naar Mauritius en Bourbon. MET de snel zeilende brik *L'HIRON- DELLE*, groot 276 tonnen, zeer goed ingerigt voor paslagiers, en hebbende aan boord een bekwame fransche kok, zal zeilen omtrent den 15den augustus aan- staande, adres aan den kapitein *Reij* bij *Forestier en Co.* Batavia, 21 juli 1824.

Vracht naar Nederland

MET het extra snelzeilend gekoperd brik-schip *SARONNESSE VAN DER CA- Pellen*, gevoerd door kapitein *A. Haste*, adres bij *van der Kaa, Haste en Co.*

Voor Paslagiers

NAAR NEDERLAND.

MET het snelzeilend Nederlandsch fre- gatschip *CORNELIA*, kapitein *S. H. Voet*, zeer goed ingerigt voor paslagiers, hetwelk in den loop van deze maand zal vertrekken. Adres bij *Jessen, Trail en Co.* Batavia, den 4den augustus 1824.

Freight for Padang.

THE American Brig *BANIAN*, will sail for Padang, on 10th instant, and will take About 1000 p. c. Freight, ap- ply to *SHILLABER & CO.* 7th August.

CROUZET, vertrekt naar Macao. *J. DUYFF*, vertrekt naar Europa.

MEVROUW de weduws *Pich*, ver- trekt naar Europa.

Advertentie.

DE ondergeteekende, nu zeker, bij le- ven en welzijn, in december aan- staande, naar Europa zullende vertrekken, edt te koop aan zijn extra gezond en a nge naam gelogen woohhuis en erf op Bi- dara-Tjina, met deszelfs bij- b- uwen, nieuwe stallingen voor 24 paarden, koets- huis en een geheel nieuw hekwerk, enz. Te bevragen bij hem zelven op Bida- ra-Tjina, of in de toko van zijne firma *Kruijs en van Dasten*, in de binnen- nieuwpoot- straat. *B. KRUIJT, Mz.* Batavia, 6 augustus 1824.

Advertentie.

DE ondergeteekende *Maas Beij Soemo die Werio*, voornemens zijnde dit eiland voor eenigen tijd te verlaten, heeft tot zijnen gemagtigden benoemd en aange- steld, den heer *M. van Praag* alhier; verzoekt dierhalven aan een iegelijk, voor wien hij zich als borg mogt hebben ge- terponeerd, zich, uiterlijk voor medio der maand augustus aanstaande, van andere borgen te willen voorzien. *SOEMO DIE WERIO.* Soerabaija, den 15den juli 1824.

W. N. CHAPMAN vertrekt naar Eu- ropa, als supercarga van het schip *MERCURIJ*.

HET kantoor van den ondergeteekenden, als gezworen translateur in de En- gelsche en Fransche talen, zal gehouden worden ten kantore van den notaris *Dosse*. *S. D. SCHIFF.*

ALL documents for Translating in and from the English and French lan- guages, are to be send at the office of the Notary *Dosse*. The sworn Translator, *S. D. SCHIFF.*

EEN jongeling, sedert eenige jaren als opziener in de boventanden, ovr: koffij-tuinen, en rijst-velden, gediend hebbende, en de Maleische taal zeer goed verstaande, biedt bij dezen zijnen dienst aan; te bevragen bij *Crasius* op Molenvliete.

DE heer....., beklagt zich, dat het niet in zijne macht is, aan het ver- zoek, aan hem gedaan in eenen naamlo- zen brief van den 29sten juni ll., te vol- doen. *Soerabaija, den 13den juli 1824.*

Bij den ondergeteekenden is binnengeloopen, een spai paarden. De eigenaar kan de- zelve, tegen betaling der onkosten en proef van eigendom, doen afhallen. *J. DRIEHUIJS RABE.* Weltevrede, 5 augustus 1824.

200 Rupees Reward.

STOLEN at Sourabaya, a few months ago, a duplex GOLD WATCH, with seconds, attached to it a gold seal and 2 kys, made by *Barraud*; London, no. 3737. Any person bringing the same to the Chief Officer ship *ROSALIE*, shall receive the above reward; or any infor- mation respecting it, shall be thankfully received.

Verloren.

EEN zwart paard, hbbende een lange ft art, met een nieuw pleer gemon- terd Engelsch bendij-tuig, uit den tuin, bewoond door den heer *J. G. Gold- man jr.*, op Rijswijk, in den nacht van den 20sten dezer, negene die dit paard en tuig te regt brengt, zal eene goede be- looning genieten van den eigenaar. *F. E. DE NIJS.* Batavia, den 22sten juli 1824.

Bekendmaking.

NARIGTEN worden verlangd om- trent den persoo van *Hendrik Roelofs*, in 1774 te Vianen bij Utrecht geboren, en in 1801, in gezelschap van een en-twintig jong lieden, door de kamer te Amsterdam, met het Ameri- kaansche schip *THE HOPE*, kapitein *J. Edgerton*, naar New-York, en van daar naar Batavia gezonden, van waar hij in 1804 naar Makasser is vertrokken, na eenigen tijd alhier, op het bureau van Hoogheemraden, onder directie van den wel edelen heer *van Heeckeren*, werkzaam te zijn geweest.

Belangrijke tidingen uit Europa, voor genemden *Hendrik Roelofs*, ontvangen hebbende, zoo worden alle degenen, die omtrent denzelven of zijne nakomelingen eenige inlichting mogten kunnen geven, vriendelijk verzocht, daarvan aan de on- dergeteekenden eene opgave te doen. *VAN RIJCK, PREDIGER EN CO.* Batavia, 28 juli 1824.

DE pesonen welke in bezit mogten zijn van het Tooneelspel de *Kleine Bè- delaar* of de *Hongaarsche Wapensmit*, door *A. Cramer*, (hetwelk de Directie van het Liefhebberij-Tooneel zich voor- steld, eerstdaags te vertoonen, mits een tweede exemplaar van hetzelfde stuk haar in handen zal komen), worden tot dat einde vriendelijk uitgenoodigd, hetzelfde wel te willen leenen aan den ondergetee- kenden, met belofte van eene prompte en behoorlijke teruggave.

De Secretaris der Directie van het Liefhebberij-Tooneel. *VAN DER VINNE.* Batavia, 29 juli 1824.

GEDRUKT TE BATAVIA.

ter Lands Drukkerij.

STAAT van de in de WEESKAMER te **SAMARANG**, eiland **JAVA**, berustende gelden, op ultimo december 1823, de ondervolgende pupillen en erven toebehorende, waaromtrent hun lieden verblijf is onbekend, te weten:

NAMEN en TOENAMEN.	Geboorteplaats.	Ouderdom.	Naar elders vertrokken, met wien bij welke gelegenheid en verwaaris.	KAPITALEN.	INTRESTEN tot ulto decemb. 1823.	TOTAAL.	AANMERKINGEN.
Den Pupil van OTTERLOO			Men heeft jaren lang geen tijding van deze pupil gehad.	f 84 18 2	f 136 20 0	221 8 2	
— CHRISTIAAN HENDRIK SOUKER.			Dito.	32 27 2	48 14 0	81 11 2	
EMANUEL FREDERIK MULDER. . . .			Bereids een geruimen tijd van hier vertrokken, zonder dat tot nu toe eenige tijding van dezelve ontvangen is.	91 29 2	28 13 1	120 12 3	
BARTHOLOMUIS FONNEKINO	Samarang.	28	Dito.	81 10 2	97 11 3	178 22 1	
COENRAAD WIJNAND.	"		In 1811 naar Batavia vertrokken.	726 12 0	499 29 3	1,226 11 3	
COENRAAD PIETER DE JONG	"	33	Dito.	1,097 19 0	527 27 0	1,587 16 0	
ANTHON HORNOFF	"	27	Nu sedert twaalf jaren geleden naar elders vertrokken, zonder dat men weet waar dezelve zich thans is onthoudende, zijnde deszels laatste verblijfplaats te Batavia geweest.	3,370 16 2	2,526 17 2	5,897 4 0	
ABRAHAM VAN LEZAB.	Japara.		Dito.	329 4 2	252 22 2	581 27 0	
FREDERIK DE LA MOTHE	"		Sedert eenige jaren geleden naar elders vertrokken.	315 13 2	123 0 2	438 14 0	
WILLEM MICHAEL DOCKERS	Samarang.		Dito.	493 22 0	295 15 3	789 7 3	
BAREND CORNELIS JACOBS.	"		Sedert eenige jaren naar elders vertrokken.	276 4 2	255 10 3	531 15 1	
WILLEM METHORST VAN SPALL	"		Sedert een geruimen tijd naar Tranquebar vertrokken.	251 28 0	226 25 1	478 23 1	
JOHANNES GUSTAAFF DIETERICH. . . .	Batavia.		Nu sedert zeven jaren geleden naar elders vertrokken.	2,865 11 0	2,084 13 0	4,949 24 0	
CAREL LODEWIJCK SEELIG.	Samarang.	22	Sedert 1820 naar Batavia vertrokken.	241 29 2	29 0 0	270 29 2	
WILLEM ALBERTUS CAMERLING.	Banda.	22	Volgens inormatie bevindt deze pupil zich te Banda, bij deszels vader Willem Carolus Camerling.	778 0 0	526 18 2	1,304 18 2	
HERMANUS WILHELM CAMERLING	"	19	Dito.	778 0 0	526 18 2	1,304 18 2	
FREDRIK SANDMAN	Tagal.	15	Volgens inormatie heeft deze pupil dienst genomen als stuurmans leerling op het schip <i>Evertse</i> , kapitein Knuppel; doch onbekend waar dezelve zich thans is onthoudende.	846 10 0	526 18 2	1,304 18 2	
JOHAN CHRISTIAAN SMITH	Samarang.	24	Deszels verblijfplaats is bij de kamer niet bekend.	1,426 18 2	385 4 3	1,811 23 1	
CAROLUS JOHAN FOKKES.	"	16	Men heeft sedert lange tijd geen tijding van deze pupil gehad.	135 8 0	56 4 3	191 12 3	
LAURENS HERCULES	"	23	Men heeft tot nog toe geen de minste narigt gehad, waar deze pupil zich thans is onthoudende, doch volgens ingekomen berigt zoude dezelve op een der Nederlandsche oorlogschepen dienst hebben genomen.	155 18 0	60 8 2	215 26 2	
JAN GERRIT HOMMEL.	"		Volgens ingekomen informatie zoude dezelve nu sedert drie jaren naar Batavia vertrokken zijn.	2,089 27 0	752 9 2	2,842 6 2	
HERMANUS GEORGUIS LODEWIJK	Japara.			114 26 2	58 17 2	173 14 0	
CHRISTIAAN BARVOET	"			114 26 2	58 17 2	173 14 0	
HENDRIK DE GROOT	Cheribon.		Nu reeds zeven jaren geleden naar elders vertrokken.	64 17 2	19 29 0	84 16 2	
JULIANA AMELIA KARRIESCH.	Banjoewangie.		Men heeft sedert 1816 geen de minste narigt van deze pupille vernemen.	338 14 0	149 20 3	488 4 3	
HENDRIK MEMKE.	Samarang.	21	Sedert 1817 op een der Engelsche schepen dienst genomen.	384 1 0	174 6 2	558 7 2	
CAREL BALTHASAR WIELING.	"	25		3,187 26 0	573 19 3	3,761 15 3	
CHRISTOFFEL FREDRIK RUBIJ.	"	23	Sedert 1810 volgens opgave van deszels voorgd naar Bengalen vertrokken, alwaar denzelve bij de Engelschen dienst heeft genomen.	3,252 0 0	772 18 2	4,024 18 2	
ANTHONIJ MARTIN SICK.	"	23	In de maand maart 1822 naar Batavia vertrokken, met de brik <i>Jacoba Alesta</i> , kapitein Jan Bierman.	3,079 6 0	461 25 2	3,541 1 2	Volgens ingekomen berigt van deszels oom W. A. Wieling te Amsterdam, zoude deze jongeling overleden zijn, dan de kamer heeft tot nog toe geen legale tijding hieromtrent bekomen.

STAAT van de in de **WEESKAMER** te **SAMARANG**, eiland **JAVA**, berustende **Gelden**, toebehoorende aan onbekende **ERFGENAMEN**, op ultimo december 1823.

ERFLATERS.	<i>Datum van deszelfs overlijden.</i>	<i>Benoemde erf- ters, of ab intestato overleden.</i>	KAPITAAL.	INTERESTEN tot ultimo december 1823.	TOTAAL.	Aanmerkingen.
Den Chirurgijn te Samarang JAN CAREL HOUSIEL	Te Samarang ab intestato overleden den 27. maart 1782.	Onbekend.	f 1,936 12 0	f 600 7 3	f 2,536 19 3	
De Christen Vrouw MARIA WILDEVANG , Weduwe van wijlen den Boschganger te Tagal, CHRISTOFFEL MARTENS	Te Tagal ab intestato overleden den 24. mei 1783.		981 29 2	304 10 1	1,286 9 3	
Den Sergeant en Posthouder te Damak, JACOB BROEKOP	Te Damak ab intestato overleden den 2. mei 1787.		230 24 2	71 15 0	302 9 2	
AN- DRIES THOMA	Te Samarang ab intest. overleden den 6. juli 1787.		65 22 2	20 9 0	86 1 2	
Den Burger LAURENS FREDRIKSZ	In 1794 te Joana ab intestato overleden.		204 16 0	63 10 2	267 26 2	
De Predikant van de Hervormde Gemeente te Soerabaija FREDRIK LODEWIJK MUL- LER	In 1804 op deszelfs reize naar Timor ab intestato overleden.		746 24 0	931 13 1	978 7 1	
De Kapitein Kwartiermeester, onder het Regiment Kavallerie C. RASINK	Den 22. mei 1808 te Tagal ab intestato overleden.		758 9 2	235 1 1	993 10 3	
Den gepensioneerden Kapitein - Militair J. C. KOLLING	Den 13. dec. 1810 te Tagal ab intestato overleden.		1,188 5 0	368 9 1	1,556 14 1	
Den Sergeant JOHAN MARCOWITZ	Den 13. maart 1812 alhier ab intestato overleden.		258 10 2	80 1 3	338 12 1	
Den Burger M. RIES	Den 14. sept. 1813 alhier ab intestato overleden.		202 23 0	89 20 2	292 13 2	
Den Kapitein van het Partikuliere schip Hector W. METZ	Den 10. juli 1814 alhier ab intestato overleden.		29 19 0	7 25 0	37 14 0	
WILLIAM BENNET	Den 12. nov. 1816 alhier ab intestato overleden.		799 5 0	191 23 2	990 28 2	
CHARLES FEWN	In oktober 1817 te Rembang ab intestato overled.		851 6 0	204 7 3	1,055 13 3	
WILLIAM GOVIER	Den 4. dec. 1817 alhier ab intestato overleden.		1,142 5 0	274 3 2	1,416 8 2	
Den gepensioneerden Sergeant LAMBERTUS TENNON	Den 9. febr. 1819 alhier ab intestato overleden.		1,814 19 0	435 33 0	2,250 2 0	
PIETER CAPUIJN	Den 2. octob. 1817 alhier ab intestato overleden.		53 14 2	16 15 3	70 0 1	
ARIJ GIJSBERTSEN	In 1819 te Djocjocarta ab intestato overleden.		198 24 0	44 1 0	242 25 0	

Samarang ultimo december 1823,

L. J. B L O K.

BEKENDMAKING.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Secretaris van Staat Goeverneur Generaal over Nederlandsch Indië, van den 9den october 1823 N.º 1, bepaald zijnde: „dat de opgaven van alle nalatenschappen, „op dit oogenblik, sedert meer dan vijf jaren bij de respective Weeskamers in Nederlandsch Indië „berustende, en welke voortaan vijf jaren bij dezelve berust zullen hebben, voor zoo verre de erf- „genamen onbekend, of uitlandig zijn, dan wel, zich niet komen opdoen tot het ontvangen der gel- „den, waartoe zijlieden gerechtigd zijn, in de nieuwspapieren, zoo hier, als in het Vaderland, zullen „worden geplaatst, ten einde alzoo de respective belanghebbenden, in de gelegenheid te stellen tot „het bekomen van het hunne, de noodige stappen te doen, enz.” Zoo worden bij deze allen de bij onderstaande Nominative Staten, vermelde erffenisfen of nalatenschappen, geïntresseerden, bij deze verwittigd, dat de daarbij omschrevene gelden, tegen behoorlijke bewijzen, dat zij tot den ontvangst derzelven gerechtigd zijn, bij de Weeskamer te *Amboina* ter hunner dispositie liggen.

Namens de Weeskamer te *Batavia*,
De Secretaris,
FOCQUIN.

OPGAVE van de Nalatenschappen en Legaten, waar van de **ERFGENAMEN** of **LEGATARISSEN** onbekend of uitlandig zijn, welke sedert meer dan vijf jaren bij de boeken van de **WEES- EN BOEDEL-KAMER** te *AMBOINA* zijn voortlopende.

NAMEN EN TOENAMEN VAN DE ERFLATERS.	Kwaliteiten.	Wanneer Overleden.	Namen en Toenamen van de Erfgenamen of Legatarissen.	Bedrag der nalatenschappen.	Aanmerkingen.
BIJ DE WEESKAMER.					
ADOLF SIGLER		In het jaar 1818.	Onbekend.	f. 463	
ANGELA GEERTREIDA HOOGGREVE, Weduwe <i>Sijmons</i>		" " 1822.	"	2,318	
JAN SMITH	Luitenant ter zee.	" " 1811.	"	2,372	
FREDERIK FISSCHER	Schrijver te <i>Saparoea</i> .	" " 1819.	"	271	
GEORGE CLASTRIC		" " 1818.	"	119	
BARBARA PIETERSZ		" " 1819.	"	1,407	
JACOB KOOPMAN	Scheepsbaastimmer- man, op de ekwi- pagie-werf alhier.	" " 1821.	"	137	
WELHELMINA PETRONELLA SLUITEL		Onbekend.	"	1,305	
			<i>Anna Chatarina Bekker</i>	1,600	Door den heer <i>Christl.</i> <i>aan Hendrik Hoffman</i> , van Hescencasfel in Duitschland, in leven Fiskaal bij den Raad van Justitie alhier; bij zija testament vermaakt.
			<i>Anna Christine Hoffmann</i>	1,600	
			<i>Christina Oken</i>	800	
			<i>David Bekker</i>	800	
			<i>Amelia Kelner</i>	300	Door Mevrouw <i>Catha-</i> <i>rina Muller</i> , weduwe van den heer <i>Willem</i> <i>Schousen</i> , bij haar tes- tament vermaakt.
			<i>Frederik Kelner</i>	300	
			<i>Maria Muller</i> , Huisvrouw van den heer <i>Kelner</i>	3,392	
			<i>Welhelmina Kelner</i>	300	
			<i>Johanna Louisa Lafbre</i>	800	Door den heer <i>Carel</i> <i>Lodewijk Wieling</i> , aan haar zonder eenige voor- waarden geschenken.
BIJ DE BOEDELKAMER.					
ANG ASO		In het jaar 1813.	Onbekend.	f. 12	15 8
BILAAL		" " 1819.	"	37	20 0
GOUW SITKO		" " 1818.	"	414	16 0
KOUW ATTEK		" " 1818.	"	1,283	2 0
NJO ATJAIJ		" " 1812.	"	52	6 0
O N SECKUW		" " 1822.	"	1,526	14 0
SAIT SECH		" " 1821.	"	903	10 0
T AP HIKO		" " 1811.	"	89	6 8
TJINTA		" " 1818.	"	264	28 8

Amboina den 1sten januari 1824.
De Secretaris van de Wees- en Boedelkamer,
A. H. RIJKSCHROEFF.